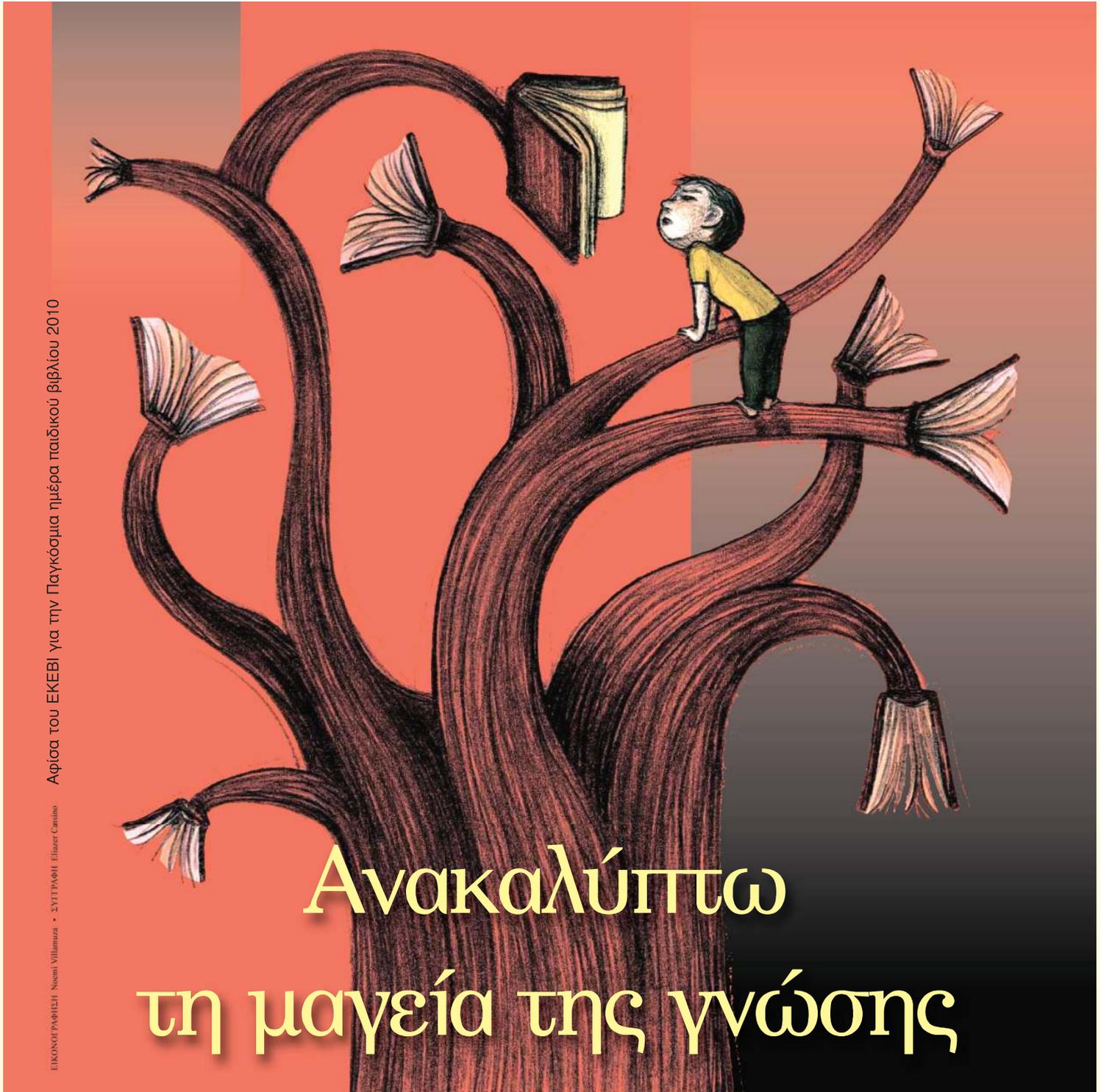

9η ΕΝΟΤΗΤΑ

Αφίσα του ΕΚΕΒΙ για την Παγκόσμια ημέρα παιδικού βιβλίου 2010

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΣΤΗ: Neemi Villanueva • ΣΥΓΓΡΑΦΗ: Eliszer Casiano

Ανακαλύπτω τη μαγεία της γνώσης

Νεοελληνική Γλώσσα
Α΄ Γυμνασίου

Η Μεγάλη Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας

Να συγκεντρώσει στο ίδιο μέρος όλη την ανθρωπινή γνώση! Αυτό ήταν το όραμα του Δημητρίου του Φαληρέως. Ο βασιλιάς Πτολεμαίος βρήκε πολύ καλό αυτό το σχέδιο.

Ποτέ δεν είχε γίνει κάτι τέτοιο! Η επιτυχία ήταν μεγάλη! Αφθονα βιβλία έφταναν από όλο τον κόσμο και συγκεντρώνονταν στη Μεγάλη Βιβλιοθήκη. Το να ξεκινήσεις από άδεια ράφια και να τα γεμίσεις λίγο λίγο είναι πολύ δύσκολο έργο! «Κυνηγοί βιβλίων» ταξίδευαν στις χώρες της Μεσογείου και αγόραζαν με καθαρό χρυσάφι όποιο χειρόγραφο έβρισκαν.

Ένα πλοίο μπαίνει στο λιμάνι της Αλεξάνδρειας. Μόλις φτάνει στην αποβάθρα, οι στρατιώτες του Πτολεμαίου ανεβαίνουν και αρχίζουν να ψάχνουν στις βαλίτσες των ταξιδιωτών. Το χρυσάφι, τα υφάσματα και οι πολύτιμες πέτρες δεν τους ενδιαφέρουν. Τι ψάχνουν; Βιβλία! Η διαταγή του βασιλιά είναι: «Όλα τα χειρόγραφα που υπάρχουν στο καράβι θα μεταφέρονται στη Μεγάλη Βιβλιοθήκη».

Αφού οι γραφείς τα μελετήσουν με προσοχή και τα αντιγράψουν, θα τα επιστρέψουν στον ιδιοκτήτη τους, ενώ το αντίγραφο θα μείνει στη βιβλιοθήκη. Όταν όμως πρόκειται για σπάνιο κομμάτι, ο ιδιοκτήτης θα παίρνει το αντίγραφο και το πρωτότυπο θα μένει στη βιβλιοθήκη.

Και τα πρωτότυπα και τα αντίγραφα φτιάχνονται από πάπυρο. Ο πάπυρος είναι φυτό που φυτρώνει στα έλη του Δέλτα του Νείλου, κοντά στην Αλεξάνδρεια. Ξέρετε ποιο είναι το ελληνικό όνομα

για τον πάπυρο; Βύβλος. Από αυτό δημιουργήθηκε η λέξη «βιβλίο».

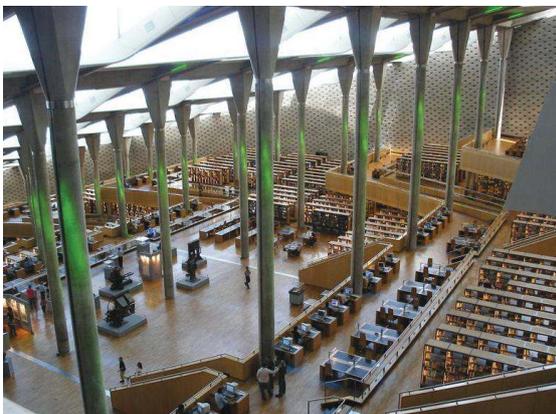
Ο πάπυρος δε διπλώνεται, τυλίγεται. Επομένως, τα πρώτα βιβλία ήταν τυλιγμένοι κύλινδροι. Κάθε τόμος αποτελείται από φύλλα παπύρου κολλημένα το ένα με το άλλο ώστε να σχηματίζουν μια μακριά λουρίδα, που την τύλιγαν γύρω από ένα ξύλο. Τα κείμενα ήταν γραμμένα σε στήλες. Ήταν γραμμένα στα ελληνικά ή στα αιγυπτιακά με κίτρινο μελάνι διαλυμένο σε νερό με μύρο. Οι γραφείς έγραφαν μόνο από τη μια μεριά του φύλλου χρησιμοποιώντας ένα μικρό μυτερό καλάμι. Για να διαβάσει κανείς τον πάπυρο, έπρεπε να κρατάει με το ένα χέρι το πάνω μέρος του χαρτιού και με το άλλο έπρεπε να ξετυλίγει σιγά σιγά τη λουρίδα του παπύρου.

Οι κύλινδροι είχαν πάνω τους ετικέτες και φυλάγονταν σε κουτιά μέσα σε τεράστια ντουλάπια. Έβαζαν ξεχωριστά τα λογοτεχνικά κείμενα, ξεχωριστά τα φιλοσοφικά, τα επιστημονικά, τα τεχνικά. Στη συνέχεια, έμπαιναν σε αλφαβητική σειρά τα ονόματα των συγγραφέων.

Ότι καλό είχε γράψει ο ελληνικός κόσμος τους τρεις τελευταίους αιώνες βρισκόταν στα ράφια της Μεγάλης Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας. Ολόκληρος ο Όμηρος. Οι τραγικοί: Αισχύλος, Σοφοκλής, Ευριπίδης. Οι μεγάλες κωμωδίες του Αριστοφάνη. Οι μεγάλοι φιλόσοφοι. Ολόκληρη η βιβλιοθήκη του Αριστοτέλη.

Οκτώ χρόνια μετά το θάνατο του Μωάμεθ, το 642, τα αραβικά στρατεύματα κατέκτησαν την Αλεξάνδρεια. Η πόλη έγινε μουσουλμανική. Τρία χρόνια πριν, ξέσπασαν ταραχές. Πολλά από τα βιβλία της Μεγάλης Βιβλιοθήκης κάηκαν.

Ντενί Γκετζ, «*Το θεώρημα του παπαγάλου*»,
μτφρ. Τεύκρος Μιχαηλίδης, εκδ. Πόλις, 2001
(δισκευή)

Η Μεγάλη Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας

1. Πού βρίσκεται η Αλεξάνδρεια, ξέρετε;
Στο κείμενο ο συγγραφέας μάς διηγείται πώς δημιουργήθηκε ένα από τα σπουδαιότερα μνημεία του κόσμου. Διαβάστε το προσεκτικά και διαλέξτε τη σωστή απάντηση:

- **Το όραμα του Δημητρίου του Φαληρέως ήταν:**
 - α. να φτιάξει γήπεδο ποδοσφαίρου.
 - β. να συγκεντρώσει την ανθρώπινη γνώση σε μια βιβλιοθήκη.
 - γ. να κατασκευάσει την ωραιότερη βιβλιοθήκη.
- **Οι «κυνηγοί βιβλίων» ήταν:**
 - α. υπεύθυνοι για τη συγκέντρωση των χειρόγραφων.
 - β. κυνηγοί με τουφέκια που κυνηγούσαν βιβλία.
 - γ. κυνηγετικά σκυλιά εκπαιδευμένα για βιβλία.
- **Τα βιβλία κατασκευάζονταν από:**
 - α. χαρτί.
 - β. πέτρα.
 - γ. πάπυρο.
- **Διαβάζοντας έναν πάπυρο:**
 - α. γυρίζω τις σελίδες του.
 - β. τον ξετυλίγω.
 - γ. αναποδογυρίζω τις σελίδες του.

2. Διηγηθείτε με λίγα λόγια την ιστορία κατασκευής της περίφημης Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας. Φτιάξτε ένα σχεδιάγραμμα της ιστορίας που θα βοηθήσει τη διήγησή σας:

- Ποια είναι η αρχική κατάσταση: παρουσιάστε τον βασικό ήρωα καθώς και τα άλλα πρόσωπα της ιστορίας, τον χώρο και τον χρόνο.
- Γράψτε το γεγονός με το οποίο ξεκινάει η ιστορία.
- Ποια είναι τα σημαντικά γεγονότα ή οι πράξεις που ακολουθούν.
- Παρουσιάστε το τέλος της ιστορίας.

Γράφοντας μια φράση για κάθε μέρος από τα παραπάνω, διηγηθείτε περιληπτικά την ιστορία.

Οι λέξεις συνδυάζονται μεταξύ τους με βάση κάποιους σταθερούς κανόνες για να σχηματίσουν την πρόταση.
Στον **συνταγματικό άξονα** βλέπουμε με ποιον τρόπο συνδυάζονται.

3. Βάλτε στη σειρά τις λέξεις που βρίσκονται μέσα στις παρενθέσεις για να σχηματίσετε προτάσεις του κειμένου:

- (λιμάνι, πλοίο, μπαίνει, Αλεξάνδρειας, της, στο, Ένα)

- (κάηκαν, από, Πολλά, τα, βιβλία, της, Βιβλιοθήκης, Μεγάλης)

- (γραμμένα, κείμενα, στήλες, ήταν, Τα, σε)

- (Το, στρατεύματα, κατέκτησαν, τα, Αλεξάνδρεια, αραβικά, την, 642)

- (πρώτα, κύλινδροι, βιβλία, ήταν, τυλιγμένοι, Τα)

Μέσα στην πρόταση οι λέξεις συνδυάζονται με βάση τους κανόνες του συντακτικού.
Έτσι, π.χ. το άρθρο **Ο** και το ουσιαστικό **βασιλιάς** πρέπει να συμφωνούν:

- ▶ ως προς το γένος
- ▶ ως προς τον αριθμό
- ▶ ως προς την πτώση

4. Σε ποιες από τις παρακάτω προτάσεις εφαρμόζονται οι κανόνες της γλώσσας; Για κάθε σωστή πρόταση, βάλτε ένα ✓ μέσα στο κουτάκι. Στις υπόλοιπες, προσπαθήστε να βρείτε και να διορθώσετε τα λάθη:

- Οι βασιλιάς Πτολεμαίος βρήκε πολύ καλό αυτό το σχέδια.
- Την επιτυχία ήταν μεγάλη!
- Από αυτό δημιουργήθηκε το λέξη «βιβλίο».
- Η πόλη έγινε μουσουλμανική.
- Ο πάπυροι δε διπλώνεται, τυλίγεται.

5. Συμπληρώστε τα κενά με τον σωστό τύπο:

Το χρυσάφι, τα υφάσματα και οι _____ πέτρες δεν τους ενδιαφέρουν.

- α.** πολύτιμα **β.** πολύτιμη **γ.** πολύτιμες

Ξέρετε ποιο είναι το _____ όνομα για τον πάπυρο;

- α.** ελληνική **β.** ελληνικό **γ.** ελληνικά

_____ βιβλία έφταναν από όλο τον κόσμο και συγκεντρώνονταν στη Μεγάλη Βιβλιοθήκη.

- α.** Άφθονα **β.** Άφθονες **γ.** Άφθονοι

Να συγκεντρώσει στο ίδιο μέρος όλη την _____ γνώση!

- α.** ανθρώπινες **β.** ανθρώπινη **γ.** ανθρώπινης

(Για τη συμφωνία επιθέτου και ουσιαστικού βλ. ασκήσεις 97-128 → *Γλωσσικές Ασκήσεις*, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004.)

Κάτω από δρακόντεια μέτρα ασφαλείας πραγματοποιήθηκαν χθες τα εγκαίνια της νέας Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας, παρουσία κορυφαίων διεθνών προσωπικοτήτων

Σύγχρονη “Κιβωτός της Γνώσης”

ΑΙΓΥΠΤΟΣ. Εντονο ελληνικό χρώμα είχε η χθεσινή λαμπρή τελετή των εγκαινίων της νέας Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας, που θεωρείται το “θαύμα” του 21ου αιώνα. Παρόντες από ελληνικής πλευράς ήταν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Κ. Στεφανόπουλος, οι

υπουργοί Εξωτερικών και Πολιτισμού, Γ. Παπανδρέου και Ε. Βενιζέλος, και ο δήμαρχος Αθηναίων, Δ. Αϊβραμόπουλος. Η Ελλάδα, εκτός από την οικονομική συνεισφορά της στην κατασκευή αυτής της σύγχρονης “Κιβωτού της Γνώσης” (380.000 €), συνέβαλε

και στη δημιουργία ενός Αρχαιολογικού Μουσείου μέσα στη Βιβλιοθήκη, το οποίο φιλοξενεί περισσότερα από 1.500 αρχαία αντικείμενα. Η Βιβλιοθήκη θεμελιώθηκε από τον Αιγύπτιο πρόεδρο, Χόσι Μουμπάρακ, το 1986, στο χώρο όπου βρίσκονταν τα ανά-

κτορα των Πτολεμαίων. Έχει συνολική έκταση 85.000 τ.μ. και προβλέπεται ότι σε αυτή θα συγκεντρωθούν 8 εκατομμύρια τόμοι, 4.000 περιοδικά, 50.000 χάρτες, 100.000 χειρόγραφα, 200.000 θέματα ψηφιακού υλικού και 50.000 βιντεοκασέτες.

Σύγχρονη «Κιβωτός της Γνώσης»

1. Διαβάστε προσεκτικά το άρθρο και διαλέξτε τη σωστή απάντηση:

• **Το άρθρο αναφέρεται:**

- α. στα εγκαίνια του νέου Φάρου της Αλεξάνδρειας.
- β. στα εγκαίνια του δημαρχείου της Αλεξάνδρειας.
- γ. στα εγκαίνια της νέας βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας.

• **Η νέα βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας θεωρείται «Κιβωτός της Γνώσης» γιατί:**

- α. έχουν συγκεντρωθεί σε αυτήν 8 εκατομμύρια τόμοι και πλήθος από χάρτες, περιοδικά και χειρόγραφα.
- β. βρίσκεται κοντά στη θάλασσα.
- γ. έχει το σχήμα της Κιβωτού.

• **Η βιβλιοθήκη χτίστηκε εκεί όπου:**

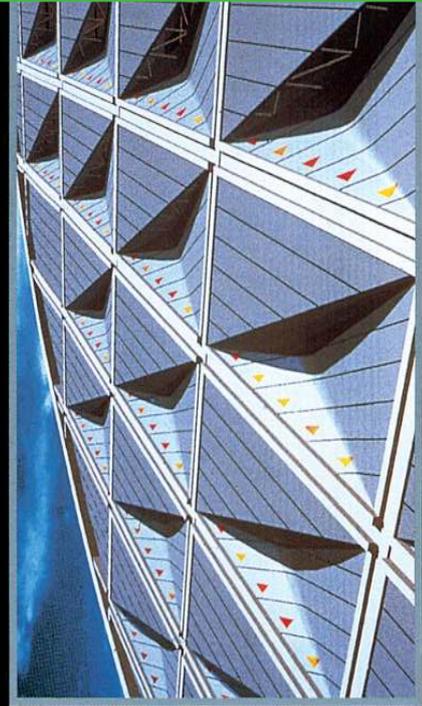
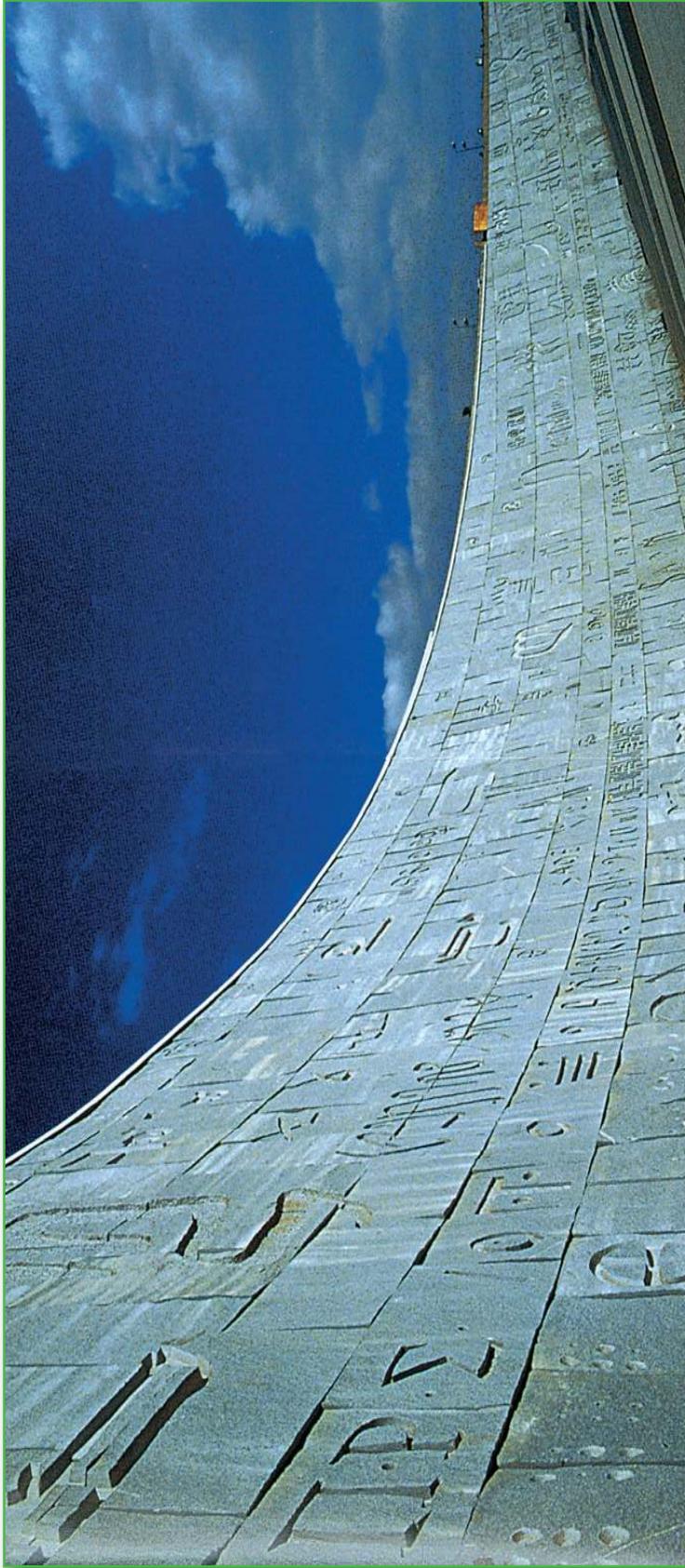
- α. βρισκόταν η παλιά βιβλιοθήκη.
- β. βρίσκονταν τα ανάκτορα των Πτολεμαίων.
- γ. βρισκόταν ο Φάρος της Αλεξάνδρειας.

2. Βρείτε στη βιβλιοθήκη ή στις βιβλιοθήκες της περιοχής σας πληροφορίες σχετικά με το πόσα βιβλία περιέχουν. Μάθετε επίσης αν διαθέτουν και άλλα είδη εντύπων, όπως εφημερίδες, περιοδικά, χάρτες κτλ.

3. Γράψτε τις πληροφορίες που συγκεντρώσατε σε ένα μικρό άρθρο για τη σχολική εφημερίδα.

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Διδόχος της περίφημης Αλεξανδρινής Βιβλιοθήκης που οραματίστηκε ο Δημήτριος Β' ο Φαλάεργος και κατασκεύασε ο Πτολεμαίος Β' ο Φιλάδελφος (285-246 π.Χ.), η νέα Βιβλιοθήκη θα λειτουργήσει από το τέλος του 2001 στην είσοδο του Ανατολικού Λιμένα της πόλης. Η κατασκευή της κόστισε 121 εκατομμύρια δολάρια, ενώ για την απόκτηση των 4-8 εκατομμυρίων τόμων, που υπολογίζεται ότι θα συγκεντρωθούν εδώ, απαιτούνται άλλα 31. Η κελεμένη οραφή του πρωτότυπου κυλινδρικού κτιρίου αφήνει το φως να πλημμυρίζει το εσωτερικό, ενώ οι καλλιγραφικοί χαρακτήρες στους τοιχένιους τοίχους αντιπροσωπεύουν ελαφάρβια απ' όλο τον κόσμο, όπως, βέβαια, παγκόσμια αναμένεται πως θα είναι η ακτινοβολία του νέου πνευματικού φάρου της Αλεξάνδρειας.

περ. «Γαίωραμα», τεύχ. 44, Ιούλιος-Αύγουστος 2001

Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας

1.
 - Στο μικρό αυτό κείμενο του περιοδικού «ΓΑΙΟΡΑΜΑ» μαθαίνουμε πως:
 - α. η βιβλιοθήκη τη Αλεξάνδρειας ανακατασκευάστηκε.
 - β. ο Φάρος της Αλεξάνδρειας ανακατασκευάστηκε.
 - γ. το λιμάνι ανακατασκευάστηκε.
 - Στη νέα βιβλιοθήκη θα συγκεντρωθούν:
 - α. 1-3 εκατομμύρια τόμων.
 - β. 4-8 εκατομμύρια τόμων.
 - γ. 10-13 εκατομμύρια τόμων.
 - Η οροφή της νέας βιβλιοθήκης είναι:
 - α. επίπεδα χτισμένη με τσιμέντο, για να έχει δροσιά στο εσωτερικό της.
 - β. χτισμένη με κεραμίδια για να δείχνει παραδοσιακή.
 - γ. κεκλιμένη ώστε να αφήνει το φως να πλημμυρίζει το εσωτερικό της.
 - Οι καλλιγραφικοί χαρακτήρες στους τσιμεντένιους τοίχους αντιπροσωπεύουν:
 - α. αλφάβητα από όλο τον κόσμο.
 - β. τους καλλιγράφους όλου του κόσμου.
 - γ. τη μοντέρνα γλυπτική.

2. Διαβάζοντας τα δύο κείμενα (κείμενα 1 και 3) συγκρίνετέ τα. Ανήκουν στο ίδιο είδος; Ποιο από τα δύο είναι αφηγηματικό, δηλαδή αφηγείται γεγονότα και καταστάσεις και ποιο πληροφοριακό, δηλαδή μας δίνει πληροφορίες για ένα γεγονός; Πού πιστεύετε ότι έχει δημοσιευτεί το καθένα; Φανταστείτε ποιες μπορεί να είναι οι διαφορές και ομοιότητες μεταξύ της παλιάς βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας και της καινούριας. (Πώς συγκεντρώνονταν τότε τα βιβλία και πώς τη σημερινή εποχή, ποια άλλα μέσα έχουμε στη διάθεσή μας σήμερα, ποια ήταν τότε η μορφή των βιβλίων και ποια είναι σήμερα κ.ά.)

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

ΑΘΗΝΑΣ

ΟΝΟΜΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
Βιβλιοθήκη Ακαδημίας Αθηνών	Πανεπιστημίου 28, Αθήνα	210 3600209
Βιβλιοθήκη Αρχαιολογικής Εταιρίας	Πανεπιστημίου 22, Αθήνα	210 3626042
Βιβλιοθήκη Βουλής των Ελλήνων	Σύνταγμα	210 3234290
Βιβλιοθήκη Πολεμικού Μουσείου	Ριζάρη 2, Αθήνα	210 7235263
Γεννάδιος Βιβλιοθήκη	Σουηδίας 61, Κολωνάκι	210 7210536
Εθνική Βιβλιοθήκη	Πανεπιστημίου 32, Αθήνα	210 3614413
Κεντρική Βιβλιοθήκη Δήμου Αθηναίων	Αθηνάς 63, Πλ. Κοτζιά	210 3217214
Μπενάκιος Βιβλιοθήκη	Α. Γαζή 2	210 3227148
Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Δήμου Αθηναίων	Πανόρμου 59, Αμπελόκηποι	210 6983905-6

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	Α. Κοντοπούλου 13	210 6395335
ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	Αγ. Δημητρίου 55	210 9719423
ΑΙΓΑΛΕΩ	Δημαρχείου & Κουντουριώτου	210 5907060
ΑΛΙΜΟΥ	Μαντούς Μαυρογένους	210 9833399
ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ	Παλαιολόγου 9	210 8021308
ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	Δωδεκανήσου 37	210 9920801
ΒΟΥΛΑΣ	Ζεφύρου 1	210 8952241
ΒΥΡΩΝΑ	Καραολή - Δημητρίου	210 7640072
ΓΛΥΦΑΔΑΣ	Σοφίας Βέμπο 18	210 9614094
ΔΑΦΝΗΣ	Λυσιίπου 20 & Κανάκη	210 9711141
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ	Χαλδείας 46	210 9618314
ΖΩΓΡΑΦΟΥ	Κρίνων 24	210 7704605
ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ	Σ. Βενιζέλου & Μπουμπουλίνας	210 9940699
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Βάκκου 1	210 2826276
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ	Υμηττού 57 & Ηρ. Σκοπευτηρίου	210 7515467
ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	Αριστείδου & Σκοπευτηρίου	210 9561322
ΚΗΦΙΣΙΑΣ	Διομήδους Κυριακού & Αγ. Θεοδώρων	210 8012642

περ. «Kid's Fun», τεύχ. 8, 2001

Βιβλιοθήκες

1. Διαβάσατε τις πληροφορίες για τις βιβλιοθήκες; Προσπαθήστε, τώρα, να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Εάν θέλετε να επικοινωνήσετε με την Εθνική Βιβλιοθήκη και τη Δημοτική Βιβλιοθήκη Γλυφάδας, ποια τηλέφωνα θα σας χρειαστούν; (Οι δημοτικές βιβλιοθήκες έχουν καταγραφεί με αλφαβητική σειρά.)
- Εάν θέλετε να πάτε στη Δημοτική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας, ποια οδό πρέπει να βρείτε;
- Σε ποια οδό βρίσκεται η Γεννάδιος Βιβλιοθήκη και σε ποιο τηλέφωνο μπορείτε να επικοινωνήσετε;

2. Ψάξτε μια τοπική εφημερίδα και βρείτε τις διευθύνσεις και τα τηλέφωνα των βιβλιοθηκών της περιοχής σας. Φτιάξτε έναν κατάλογο των βιβλιοθηκών αυτών με όλα τα απαραίτητα στοιχεία τους (διεύθυνση, τηλέφωνο κτλ.).

3. Βρείτε τώρα στον χάρτη της Αττικής πού βρίσκεται η κάθε περιοχή που έχει δημοτική βιβλιοθήκη.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ

Ώρες λειτουργίας

Δευτέρα: 9π.μ.-8μ.μ.

Τρίτη: 9π.μ.-8μ.μ.

Τετάρτη: 9π.μ.-8μ.μ.

Πέμπτη: 9π.μ.-8μ.μ.

Παρασκευή: 9π.μ.-2μ.μ.

Σάββατο: 9π.μ.-2μ.μ.

Βιβλιοθήκη

ΓΡ. ΛΑΜΠΡΑΚΗ & ΚΑΡΥΤΑΙΝΗΣ

(Δανειστική - αναγνωστήριο)

Το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου μας δημιούργησε τη βιβλιοθήκη γιατί πιστεύει ότι το βιβλίο:

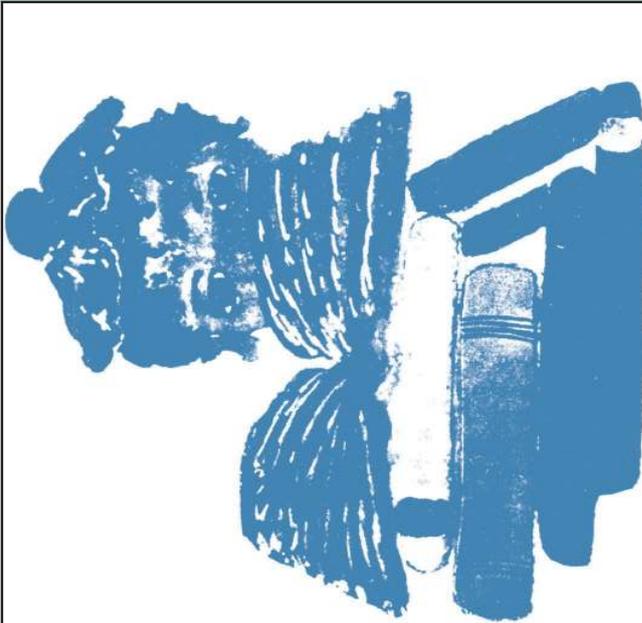
- Ανεβάζει το πνευματικό επίπεδο του λαού μας.
- Πλαταίνει τους ορίζοντες της μόρφωσης και της γνώσης.

- Απευθύνεται σε όλες τις ηλικίες, σε άντρες και γυναίκες.
 - Αφορά ανθρώπους κάθε επαγγέλματος και μορφωτικού επιπέδου.
- Τα βιβλία της Βιβλιοθήκης συναποτελούν οι Συλλογές ενηλίκων και οι Συλλογές του Παιδικού.

Συλλογές Ενηλίκων

Περιλαμβάνουν βιβλία και περιοδικά, πάνω σε θέματα γενικού και ειδικού ενδιαφέροντος όπως: Ιστορία, Λογοτεχνία, Τέχνη, Κοινωνικές Επιστήμες, Φιλοσοφία, Εφαρμοσμένες Επιστήμες, Οικονομία, Μαθηματικά, Πολιτισμός και Ταξίδια.

Συλλογές Παιδικού Τμήματος

Περιλαμβάνουν βιβλία προσεκτικά επιλεγμένα, για να βοηθήσουν τα παιδιά ν' αποκτήσουν στέρεες γενικές γνώσεις, για να πλησιάσουν το καλό βιβλίο, για να μάθουν να διαβάζουν.

Υπάρχει πρόβλεψη, ώστε οι συλλογές να εμπλουτίζονται συνεχώς με νέες εκδόσεις. Η επιλογή του βιβλίου θα γίνεται από τους υπεύθυνους της Βιβλιοθήκης, σε συνεργασία με το Διοικητικό Συμβούλιο του Πνευματικού Κέντρου.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Εγγραφή Μελών

1. Μέλη της Βιβλιοθήκης μπορούν να γίνουν:
 - Οι κάτοικοι του Κορυδαλλού
 - Οι καθηγητές και οι μαθητές των Σχολείων του Κορυδαλλού.
 - Οι εργαζόμενοι στον Κορυδαλλό.
2. Η εγγραφή των μελών γίνεται με δάση την αστυνομική ταυτότητα. Οι νέοι που δεν

έχουν ταυτότητα, πρέπει να χρησιμοποιήσουν την ταυτότητα του γονέα ή του κηδεμόνα τους.

3. Οι αναγνώστες, για να έχουν δικαίωμα δανεισμού βιβλίων και περιοδικών, θα πρέπει να είναι μέλη της Βιβλιοθήκης.

Δανεισμός

1. Η ταυτότητα κάθε μέλους της Βιβλιοθήκης είναι ατομική και ισχύει για ένα χρόνο.
2. Κάθε μέλος της Βιβλιοθήκης έχει το δικαίωμα να δανείζεται 1 βιβλίο για 15 μέρες.
3. Τα πληροφοριακά βιβλία (Λεξικά, εγκυκλοπαίδειες κ.λ.π.) δε δανείζονται.
4. Ο αναγνώστης που δανείζεται κάποιο βιβλίο από τη βιβλιοθήκη ευθύνεται γι' αυτό.
5. Τα δανειζόμενα βιβλία ή άλλο υλικό πρέπει να επιστρέφονται, το αργότερο, τη μέρα που λήγει ο δανεισμός τους.
6. Μόλις λήξει η περίοδος δανεισμού, ο αναγνώστης μπορεί να ζητήσει ανανέωση, εκτός αν το βιβλίο έχει ζητηθεί από άλλον αναγνώστη ή έχει μεγάλη ζήτηση.
Η ανανέωση δανεισμού δεν μπορεί να γίνει τηλεφωνικά. Ανανέωση δανεισμού μπορεί να γίνει μέχρι 3 φορές.
7. Το μέλος της Βιβλιοθήκης, που επανειλημμένα καθυστερεί να επιστρέψει τα βιβλία που δανείζεται, στερείται του δικαιώματος δανεισμού.
8. Ορισμένο υλικό δανείζεται για περιορισμένο χρόνο και ανάλογα με την περίπτωση, όπως αν πρόκειται για έρευνα, μελέτη, ομαδική εργασία, βιβλία ειδικής συλλογής, περιοδικά περασμένων ετών κτλ.

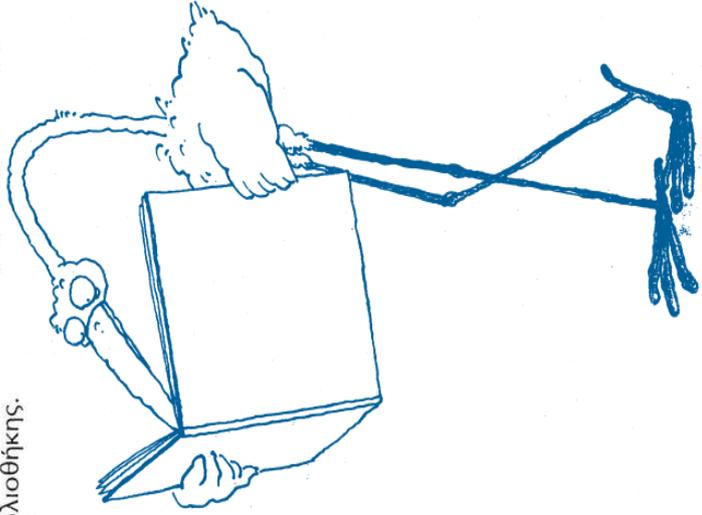
Αναγνωστήριο

Παρακαλούνται οι αναγνώστες, όταν διαβάζουν βιβλία μέσα στην αίθουσα της Βιβλιοθήκης:

- Να παραδίδουν τα δελτία των βιβλίων στον υπεύθυνο δανεισμού, μαζί με την ταυτότητα δανεισμού της Βιβλιοθήκης ή την ταυτότητά τους.

- Να κάνουν ηυχία και να προσέχουν το χώρο.
- Να προσέχουν τα βιβλία και τα περιοδικά, που χρησιμοποιούν στο αναγνωστήριο ή που δανείζονται για να διαβάσουν στο σπίτι τους.

Το προσωπικό της Βιβλιοθήκης είναι πάντοτε στη διάθεση των αναγνωστών για κάθε βοήθεια σχετική με τη λειτουργία της Βιβλιοθήκης.

Ενημερωτικό φυλλάδιο Δημοτικής Βιβλιοθήκης

1. Το ενημερωτικό φυλλάδιο της Δημοτικής Βιβλιοθήκης (κείμενο 5) σας δίνει πολλές πληροφορίες. Αφού το διαβάσετε, προσπαθήστε να απαντήσετε:
 - Γιατί το Πνευματικό Κέντρο του δήμου δημιούργησε τη βιβλιοθήκη;
 - Αυτό το ενημερωτικό φυλλάδιο για ποιους είναι γραμμένο;
 - Τι μπορεί κανείς να βρει σ' αυτήν τη βιβλιοθήκη;
 - Περιγράψτε με λίγα λόγια πώς γίνεται κάποιος μέλος της βιβλιοθήκης και ποιοι είναι οι κανονισμοί δανεισμού.
 - Ποιες ώρες μπορεί κανείς να επισκεφτεί τη βιβλιοθήκη;
2. Πού είναι ο δήμος Κορυδαλλού; Ξέρετε; Βρείτε τον στο χάρτη της πόλης των Αθηνών.

Κάρτα δανεισμού

Έρθε η ώρα να φτιάξετε και να οργανώσετε κι εσείς τη βιβλιοθήκη του σχολείου σας ή της τάξης σας.

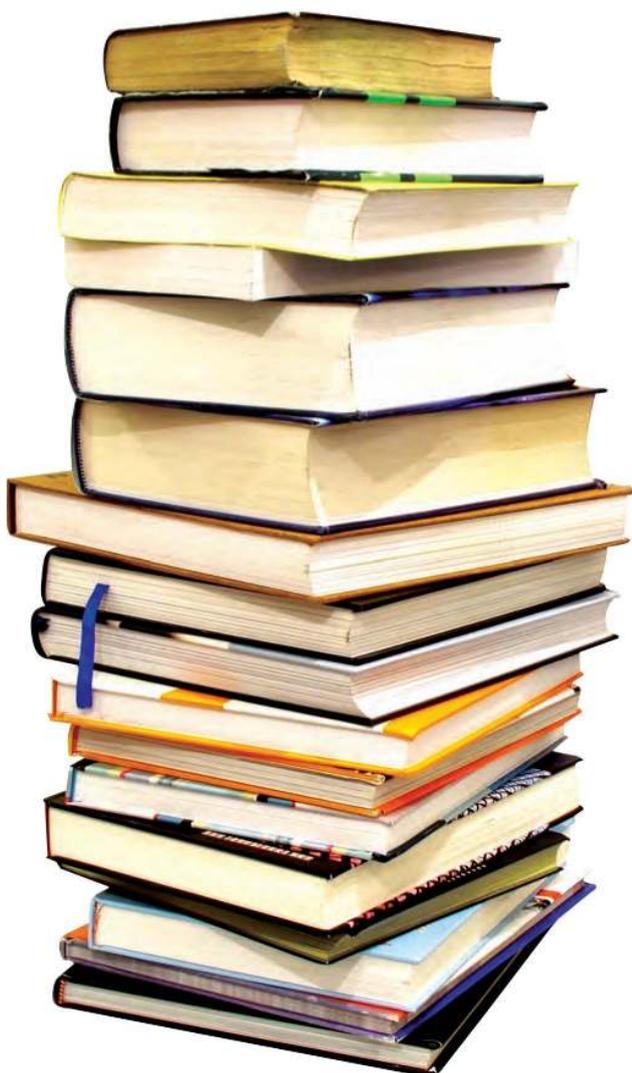

1. Για να βρούμε το βιβλίο που θέλουμε σε μία βιβλιοθήκη, απαραίτητη προϋπόθεση είναι να ξέρουμε πώς θα βρούμε σε μια καρτέλα βιβλιοθήκης τις πληροφορίες που ζητάμε. Στις καρτέλες αυτές δίνονται όλα τα απαραίτητα στοιχεία ενός βιβλίου. Μπορείτε να βρείτε αυτά τα στοιχεία στις καρτέλες που υπάρχουν στο κείμενο 6;
2. Φτιάξτε κι εσείς τέτοιες καρτέλες για τη σχολική βιβλιοθήκη. Θα πρέπει να αναφέρετε όλα τα στοιχεία κάθε βιβλίου. Ξεχωρίστε τα βιβλία ανάλογα με το θέμα τους (εγκυκλοπαίδειες, μελέτες, ποίηση, ιστορικά διηγήματα, επιστημονικής φαντασίας, βιογραφίες κτλ.) και κολλήστε τους ένα αυτοκόλλητο με τα κατάλληλα αρχικά. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε και χρώματα βάζοντας σε κάθε θέμα ξεχωριστό χρώμα, π.χ. πράσινο για τα αστυνομικά μυθιστορήματα, κόκκινο για την ποίηση κτλ.
3. Ύστερα φτιάξτε κάρτες μέλους για τους συμμαθητές σας για να μπορούν να δανείζονται βιβλία. Χρησιμοποιήστε ως υπόδειγμα την αυθεντική κάρτα που σας δίνεται.
4. Φτιάξτε τώρα ένα ενημερωτικό φυλλάδιο για τη βιβλιοθήκη σας. Αναφέρετε γιατί δημιουργήθηκε η βιβλιοθήκη και ποιοι τη χρησιμοποιούν. Στη συνέχεια γράψτε με λίγα λόγια πώς γίνεται κάποιος μέλος της βιβλιοθήκης και ποιοι είναι οι κανόνες δανεισμού. Η δανειστική βιβλιοθήκη είναι έτοιμη! Καλό διάβασμα!

ΛΕΣΧΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΒΩΝ

Ανακάλυψε τον συναρπαστικό κόσμο του βιβλίου!
Φτιάξε κι εσύ τη δική σου λέσχη ανάγνωσης!

Διαβάζεις βιβλία;

Από τα Μυστικά του Βάλτου ως το Μικρό πρίγκιπα και τον Όλιβερ Τουίστ, κι από το Μικρό Νικόλα ως τον Χάρρυ Πότερ, τον Πήτερ Παν, το Μόγλι και τον Πλοίαρχο Νέμο, όλοι έχουμε τα αγαπημένα μας βιβλία και τους λατρεμένους μας ήρωες. Βιβλία που μας κάνουν να ονειρευόμαστε και να ταξιδεύουμε σε άγνωστους κόσμους.

Το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου προτείνει στους Έλληνες μαθητές μια πολύ ωραία ιδέα: να φτιάξουν τις δικές τους λέσχες ανάγνωσης όπου θα συζητάνε για τα βιβλία που αγαπούν!

Αν, στη χώρα που βρίσκεστε δεν υπάρχει αντίστοιχη δραστηριότητα μπορείτε να επικοινωνήσετε με το ελληνικό ΕΚΕΒΙ και ίσως βρείτε μαζί μια ικανοποιητική λύση

Υπάρχουν λέσχες για κάθε γούστο. Μπορείς να φτιάξεις μια λέσχη για το βιβλίο φαντασίας, το ιστορικό βιβλίο, το αστυνομικό κλπ. Φυσικά, το ερωτηματολόγιο είναι πολύ δελεαστικό:

Πώς θα σου φαινόταν...

- Αν διάβαζες βιβλία παρέα με τους φίλους σου;
- Αν γνώριζες από κοντά έναν συγγραφέα και μπορούσες να τον ρωτήσεις για όλα αυτά που σου έκαναν εντύπωση στο βιβλίο του;
- Αν έγραφες κι εσύ το δικό σου βιβλίο;

Αν απάντηση σε όλα αυτά τα ερωτήματα είναι «ΝΑΙ!», φτιάξε κι εσύ τη δική σου λέσχη ανάγνωσης μαζί με τους φίλους και το δάσκαλο ή τη δασκάλα σου!

Πότε λειτουργεί μια λέσχη ανάγνωσης;

Η λέσχη ανάγνωσης δεν αποτελεί σχολική, αλλά εξωσχολική δραστηριότητα, έτσι ώστε να μη μένεις πίσω στα μαθήματά σου. Σε ώρες εκτός σχολείου, ο συντονιστής της λέσχης, που τις περισσότερες φορές είναι ο δάσκαλος/ καθηγητής ή η δασκάλα/ καθηγήτριά σου, συγκεντρώνει όσα παιδιά ενδιαφέρονται. Διαβάζετε μαζί και συζητάτε για βιβλία, ενώ παράλληλα μπορείτε να έχετε δημιουργικές δραστηριότητες βασισμένες σε κάποιο βιβλίο που διαβάσατε.

μαντεύοντας το τέλος της ιστορίας, και βεβαίως στη συνέχεια μπορείτε να οργανώσετε ένα πάρτι. Το βιβλίο είναι γιορτή!

Πώς θα ξεχωρίζει η δική μας λέσχη ανάγνωσης από τις άλλες;

Πρώτα από όλα, βρείτε ένα όνομα ή ένα σήμα για τη λέσχη σας. Στη συνέχεια, σχεδιάστε μια αφίσα στην οποία μπορείτε να συμπεριλάβετε τις φωτογραφίες των μελών και φυσικά, το όνομα και το σήμα της λέσχης. Ακόμη μπορείτε να ζωγραφίσετε τους δικούς σας σελιδοδείκτες και να ζητήσετε από το συντονιστή της λέσχης σας να τους πλαστικοποιήσετε.

Πόσα παιδιά μπορούν να συμμετάσχουν σε μια λέσχη ανάγνωσης;

Όσα παιδιά ενδιαφερθούν! Βέβαια, θα ήταν καλύτερο η κάθε ομάδα να μην ξεπερνάει τα 10-15 άτομα προκειμένου να λειτουργεί καλύτερα.

Πώς λειτουργεί μια λέσχη ανάγνωσης ;

Οι περισσότερες παιδικές λέσχες λειτουργούν με τον εξής τρόπο: ο συντονιστής αφηγείται την ιστορία (στις μεγαλύτερες τάξεις τα παιδιά έχουν διαβάσει ήδη το κείμενο), έπειτα όλοι μαζί συζητούν για το θέμα, και τέλος προχωρούν σε κάποια δραστηριότητα (εικαστική ή θεατρική), εμπνευσμένη από το βιβλίο. Μπορείτε να ζωγραφίσετε μια σκηνή που σας άρεσε ή να παίξετε θέατρο με κάποιες σημαντικές σελίδες του βιβλίου που σας άρεσε. Αφού διαβάσετε το βιβλίο μπορείτε να παίξετε το παιχνίδι της «κρεμάλας» με ονόματα και λέξεις από την ιστορία, ή να δείτε μια ταινία με το ίδιο θέμα και να την σχολιάσετε. Σε ορισμένες περιπτώσεις, εσείς οι ίδιοι αναλαμβάνετε να παρουσιάσετε ένα βιβλίο στην επόμενη συνάντηση της λέσχης σας. Τέλος, μπορείτε να αλλάξετε τα στοιχεία του βιβλίου, φτιάχνοντας προφορικά νέες ιστορίες, ή ακόμη και

Πόσες λέσχες ανάγνωσης παιδιών και εφήβων υπάρχουν σήμερα;

Πέρυσι το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου προώθησε την ιδέα των Λεσχών. Οι μεγάλοι ήδη έχουν δημιουργήσει 150 λέσχες σε όλη την Ελλάδα. Τώρα είναι η σειρά σας. Ξέρουμε όμως ότι η ιδέα έχει γοητεύσει παρέες παιδιών και ότι λειτουργούν κιόλας 20 παιδικές λέσχες ανάγνωσης, καθώς και αρκετές με θέμα τα μαθηματικά.

Ας ανακαλύψουμε μαζί τον κόσμο του βιβλίου μέσα από τις λέσχες ανάγνωσης!

Στον κόμβο www.ekebi.gr υπάρχει ειδική σύνδεση (link) για τις λέσχες. Έχει πολλές πληροφορίες και αν θέλεις, το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου μπορεί να σας στείλει το σχετικό φυλλάδιο, αρκεί να γράψετε στο info@ekebi.gr. Επίσης κάθε χρόνο τον Ιανουάριο, στην Αθήνα, το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου και το Υπουργείο Πολιτισμού οργανώνουν την Έκθεση Παιδικού και Εφηβικού Βιβλίου, στο πλαίσιο της οποίας πραγματοποιούνται συναντήσεις και σεμινάρια για όσους θέλουν να δημιουργήσουν μια λέσχη.

Λέσχες ανάγνωσης παιδιών και εφήβων

1. Το κείμενο δίνει πολλές πληροφορίες σχετικά με τις λέσχες ανάγνωσης. Αφού το διαβάσετε, προσπαθήστε να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Τι κάνουμε όταν είμαστε μέλη σε μια λέσχη ανάγνωσης;
- Πώς λέγεται αυτός που οργανώνει την ομάδα;
- Τι είδους δραστηριότητες μπορούν να γίνουν με αφορμή ένα βιβλίο;
- Ποιος μπορεί να δημιουργήσει μια λέσχη ανάγνωσης;
- Η λέσχη ανάγνωσης είναι σχολική ή εξωσχολική δραστηριότητα;
- Ποιοι λογοτεχνικοί ήρωες αναφέρονται μέσα στο κείμενο; Τους γνωρίζετε; Από ποια βιβλία προέρχονται; Ποιοι είναι οι συγγραφείς τους;
- Συνολικά πόσες λέσχες ανάγνωσης λειτουργούν σήμερα σε όλη την Ελλάδα; Πόσες είναι για μεγάλους και πόσες για παιδιά;

2. Αφού διαβάσατε το κείμενο, αποφασίσατε με τους συμμαθητές σας να δημιουργήσετε τη δική σας λέσχη ανάγνωσης. Παρακάτω σας δίνονται εννιά βασικά βήματα που πρέπει να ακολουθήσετε. Διαβάστε τα και βάλτε τα στη σωστή σειρά.

- Να αποφασίσουμε ποιο θα είναι το πρώτο βιβλίο που θα διαβάσουμε.
- Να φτιάξουμε μία αφίσα για τη λέσχη μας.
- Να ορίσουμε ένα ημερολόγιο συναντήσεων της λέσχης μας, σε ώρες εκτός σχολείου.
- Να συνεννοηθούμε με ένα καθηγητή μας ή μια καθηγήτριά μας αν θέλει να γίνει ο συντονιστής της λέσχης μας.
- Να δηλώσουν συμμετοχή όσοι ενδιαφέρονται να γίνουν μέλη της λέσχης μας (το πολύ 10-15 άτομα).
- Να βρούμε ένα όνομα και ένα σήμα για τη λέσχη μας.
- Να απευθυνθούμε στο Εθνικό Κέντρο Βιβλίου για πληροφορίες.
- Να σκεφτούμε και να προτείνουμε κάποιες δραστηριότητες βασισμένες στο πρώτο βιβλίο που θα διαβάσουμε.
- Να αποφασίσουμε αν η λέσχη μας θα έχει συγκεκριμένο θέμα (π.χ. μαθηματικά, ιστορία, επιστημονική φαντασία).

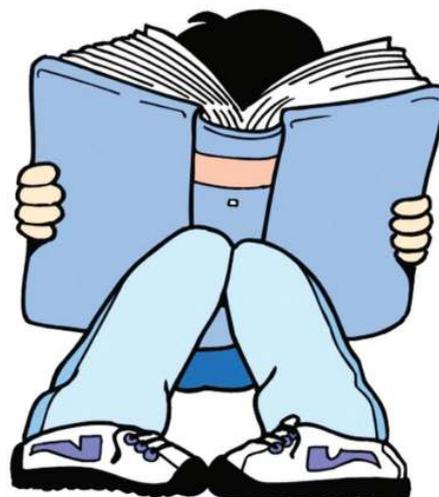

3. Φτιάξτε τώρα την αφίσα της δικής σας λέσχης ανάγνωσης! Διαλέξτε το όνομα και το σήμα σας. Βρείτε ένα σύνθημα που να προσκαλεί και άλλους να μπουν στην ομάδα σας. Αν θέλετε, μπορείτε να βάλετε και μία φωτογραφία της ομάδας και να γράψετε από κάτω τα μικρά σας ονόματα. Η αφίσα θα τοιχοκολληθεί στην τάξη σας.

4. Υπογραμμίστε τις προτάσεις όπου το υποκείμενο και το ρήμα συμφωνούν ως προς το πρόσωπο και τον αριθμό. Αν υπάρχουν λάθη, διορθώστε τα βάζοντας το ρήμα στο σωστό πρόσωπο:

- Φτιάξτε κι εσύ τη δική σου λέσχη ανάγνωσης!
- Υπάρχει λέσχες για κάθε γούστο.
- Ο συντονιστής συγκεντρώνει όσα παιδιά ενδιαφέρονται.
- Στις μεγαλύτερες τάξεις τα παιδιά διαβάζει μόνα τους το κείμενο.
- Ο συντονιστής αφηγείται την ιστορία.
- Οι μεγάλοι έχουμε ήδη δημιουργήσει 150 λέσχες σε όλη την Ελλάδα.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

«Ένα βιβλίο σε περιμένει. Βρες το!»

2 Απριλίου 2010

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

«Ένα βιβλίο σε περιμένει. Βρες το!» 2 Απριλίου 2010

«Ήταν ένα μικρό καράβι, που ήταν αταξίδευτο...»

Κι έκανε ένα μακρύ ταξίδι... σε πέντ' έξι εβδομάδες...»

Μάθαμε να παίζουμε και να τραγουδάμε προτού μάθουμε να διαβάζουμε. Στον τόπο μου, εμείς τα παιδιά τραγουδούσαμε αυτό το τραγούδι προτού καταφέρουμε να συλλαβίσουμε. Πιανόμασταν σ' έναν κύκλο στο δρόμο και οι φωνές μας παράβγαιναν με κείνες των τζιτζικιών, καθώς τραγουδούσαμε ξανά και ξανά για το μικρό καράβι και τον καημό του που ήταν αταξίδευτο.

Καμιά φορά, φτιάχναμε χάρτινα караβάκια, τα ρίχναμε στους νερόλακκους και τ' αφήναμε να βουλιάζουν χωρίς ποτέ να φτάσουν στη στεριά.

Έμοιαζα κι εγώ με μικρό καράβι αραγμένο στους δρόμους της γειτονιάς μου. Περνούσα τ' απογεύματα πάνω σε μια στέγη, κοιτώντας το ηλιοβασίλεμα, έκανα όνειρα για το μέλλον –χωρίς καλά καλά να καταλαβαίνω αν έπαχνα στο άπειρο ή μέσα στην καρδιά μου –και φανταζόμουν έναν κόσμο πανέμορφο, που δε γινόταν ακόμα να τον αντικρίσω.

Πίσω από κάτι κουτιά, σε μια αποθήκη του σπιτιού μου, ήταν ένα βιβλίο που ήταν κι αυτό αταξίδευτο, αφού κανείς δεν το είχε διαβάσει. Έτσι, ποτέ δεν του είχα δώσει σημασία, δεν είχα προσέξει καν πως ήταν εκεί. Ένα χάρτινο καραβάκι, κολλημένο στη λάσπη. Ένα μοναχικό βιβλίο, κρυμμένο σ' ένα ράφι, πίσω από χαρτόκουτα...

Μια μέρα, καθώς έπαχνα κάτι, το χέρι μου άγγιξε τη ράχη του βιβλίου. Αν ήμουν βιβλίο, έτσι θα μιλούσα για κείνη τη στιγμή: «Μια μέρα, το χέρι ενός παιδιού άγγιξε το κάλυμμα μου κι εγώ ένιωσα τα πανιά μου ν' ανοίγουν, άρχισα να ταξιδεύω!».

Τι έκπληξη, όταν η ματιά μου έπεσε τελικά επάνω του! Ήταν ένα μικρό βιβλίο με κόκκινο κάλυμμα και χρυσά γράμματα. Το άνοιξα με λαχτάρα, λες κι ανακάλυψα ένα σεντούκι με θησαυρό κι ανυπομονούσα να δω τι είχε μέσα. Δεν απογοητεύτηκα. Μόλις άρχισα να το διαβάζω, κατάλαβα πως μου υποσχόταν περιπέτειες. Τα κατορθώματα του ήρωα, οι καλοί και οι κακοί, οι εικόνες με τις φράσεις από κάτω που τις κοίταζα πάλι και πάλι, οι κίνδυνοι, οι εκπλήξεις... όλα με ταξίδευαν σ' έναν κόσμο άγνωστο και συναρπαστικό.

Έτσι έγινε κι ανακάλυψα πως πίσω από το σπίτι μου ήταν ένα ποτάμι, και πίσω από το ποτάμι μια θάλασσα, και σ' εκείνη τη θάλασσα ένα καράβι ετοιμαζόταν να σαλπάρει. Το πρώτο εκείνο καράβι το έλεγαν Ισπανιόλα¹, μα θα μπορούσε να λεγόταν και «Ναυτίλος», «Ροσινάντε²», καράβι του Σεβάχ του Θαλασσινού ή Μεγάλο Καράβι του Χάκελμπερι... Όλ' αυτά, όσο κι αν περνάει ο καιρός, θα βρίσκονται πάντα εκεί, περιμένοντας μια παιδική ματιά, κάποιο παιδί να τα προσέξει, για ν' ανοίξουνε πανιά και να σαλπάρουν...

Μην περιμένεις άλλο, λοιπόν! Τρέξε και διάλεξε ένα βιβλίο. Διάβασέ το και θ' ανακαλύψεις ότι, όπως ακριβώς λέει εκείνο το τραγούδι που τραγουδούσα όταν ήμουνα παιδί, δεν υπάρχει καράβι, όσο μικρό κι αν είναι, που κάποτε δεν έρχεται ο καιρός να μάθει να ταξιδεύει.

1. Σημ. μετ.: Νησί της Καραϊβικής που ανακάλυψε ο Χριστόφορος Κολόμβος και σήμερα το μοιράζονται η Αϊτή και η Δομινικανή Δημοκρατία

2. Σημ. μετ.: Το άλογο του Δον Κιχώτη

Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού Βιβλίου

1. Η Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού Βιβλίου γιορτάζεται κάθε χρόνο στις 2 Απριλίου, ημέρα που γεννήθηκε ο μεγάλος Δανός παραμυθάς Χανς Κρίστιαν Άντερσεν. Το κείμενο που μόλις διαβάσατε είναι η αφίσα και το μήνυμα για το 2010. Προσπαθήστε τώρα να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποιο είναι το σύνθημα της Παγκόσμιας Ημέρας Παιδικού Βιβλίου 2010;
- Τι έκαναν τα παιδιά με τα χάρτινα караβάκια;
- Πώς περνούσε τα απογεύματά του το παιδί της ιστορίας;
- Τι βρήκε πίσω από τα χαρτόκουτα στην αποθήκη του σπιτιού του;
- Τι ανακάλυψε μόλις το άνοιξε;
- Το καράβι του Σεβάχ του Θαλασσινού και το Μεγάλο καράβι του Χάκελμπερι είναι πραγματικά ή φανταστικά καράβια;
- Τι σημαίνει η φράση «διαβάζοντας ένα βιβλίο ανοίγουμε πανιά και ταξιδεύουμε»;
- Ποιος είναι ο πραγματικός θησαυρός που κρύβεται μέσα στα βιβλία;

2. Διαβάστε προσεκτικά το κείμενο και σχηματίστε τις σωστές προτάσεις, αντιστοιχίζοντας τις δύο στήλες:

A. Όλα με ταξίδευαν...	1. ... λες κι ανακάλυψα ένα σεντούκι με θησαυρό.
B. Περνούσα τ' απογεύματα πάνω σε μια στέγη...	2. ... σ' έναν κόσμο άγνωστο και συναρπαστικό.
Γ. Το άνοιξα με λαχτάρα...	3. ... κατάλαβα πως μου υποσχόταν περιπέτειες.
Δ. Μόλις άρχισα να το διαβάζω...	4. ... το χέρι μου άγγιξε τη ράχη του βιβλίου.
Ε. Μια μέρα, καθώς έψαχνα κάτι...	5. ... προτού μάθουμε να διαβάζουμε.
ΣΤ. Μάθαμε να παίζουμε και να τραγουδάμε...	6. ... κοιτώντας το ηλιοβασίλεμα.

Οι λέξεις συνδυάζονται μεταξύ τους στο **συνταγματικό άξονα** με βάση κάποιους σταθερούς κανόνες για να σχηματίσουν την πρόταση.
Έτσι, έχουμε τη δυνατότητα να μεγαλώνουμε τις προτάσεις οριζόντια, π.χ.

- Ήταν ένα καράβι.
- Ήταν ένα μικρό καράβι.
- Ήταν ένα μικρό καράβι, που ήταν αταξίδευτο.
- Ήταν ένα μικρό καράβι, που ήταν αταξίδευτο, κι έκανε ένα μακρύ ταξίδι.

3. Μεγαλώστε τις παρακάτω προτάσεις προσθέτοντας νέες λέξεις:

- Ήταν ένα κόκκινο βιβλίο _____
- Φτιάχναμε караβάκια _____
- Όλα με ταξίδευαν _____
- Έμοιαζα κι εγώ με καράβι _____
- Φανταζόμουν έναν κόσμο _____

4. Ο τυπογράφος πήρε την εντολή να τυπώσει ένα μικρό κείμενο. Μόλις όμως τελείωσε, του έδωσαν με καθυστέρηση κάποια επίθετα και του ζήτησαν να τα προσθέσει μέσα στο κείμενο. Μπορείτε να τον βοηθήσετε να τα βάλει στη σωστή θέση και στον σωστό τύπο;

μοναχικός χάρτινος πελώριος συναρπαστικός μεγάλος

Ένα καραβάκι κολλημένο στη λάσπη. Ένα βιβλίο σε ένα ράφι, πίσω από χαρτόκουτα. Τι έκπληξη, όταν η ματιά μου έπεσε πάνω του! Το άνοιξα με λαχτάρα. Μόλις άρχισα να το διαβάζω, κατάλαβα πως μου υποσχόταν περιπέτειες.

(Για τη συμφωνία επιθέτου και ουσιαστικού βλ. ασκήσεις 97-128 → Γλωσσικές Ασκήσεις, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004.)

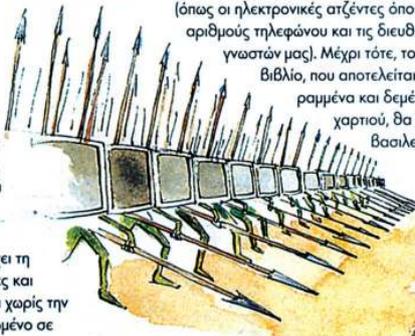
ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ
πανεπιστημίου

ΤΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ

Την περασμένη Πέμπτη 23 Απριλίου γιορτάστηκε η Παγκόσμια Ημέρα του Βιβλίου. Κάνουμε σήμερα, λοιπόν, μια μικρή αναφορά στο ηλεκτρονικό «βιβλίο», μία μορφή βιβλίου που ίσως κυριαρχήσει στον 21ο αιώνα, 500 χρόνια από τότε που ο Γουτεμβέργιος βοήθησε, με την εφεύρεσή του, να γίνει το βιβλίο προσιτό σε όλους τους ανθρώπους.

Φαντάζεστε τον Γουτεμβέργιο με πανοπλία ιππότη να μονομαχεί εναντίον μιας στρατιάς ναύσιχρων ηλεκτρονικών υπολογιστών; Η αλήθεια είναι ότι το παραδοσιακό βιβλίο έχει πολύ μέλλον ακόμα μπροστά του, όμως αυτό το μέλλον θα είναι πολύ διαφορετικό από το παρελθόν του. Ο Μπιλ Γκέιτς, ο πρόεδρος της Μάικροσοφτ, έχει δηλώσει ότι το χαρτί παραμένει το πιο βολικό μέσο ανάγνωσης. Ο ίδιος, αν κι έχει ένα σωρό πανάκριβες οθόνες, προτιμά, όταν πρέπει

να διαβάσει πάνω από 4-5 σελίδες, να τις τυπώνει και να τις παίρνει μαζί του όπου πηγαίνει. Ο Γκέιτς προσθέτει ότι θα πρέπει να προχωρήσει πάρα πολύ η τεχνολογία μέχρις ότου όλα όσα είναι γραμμένα στο χαρτί αποκτήσουν ψηφιακή μορφή (όπως οι ηλεκτρονικές ατζέντες όπου «γράφουμε» αριθμούς τηλεφώνου και τις διευθύνσεις των γνωστών μας). Μέχρι τότε, το τυπωμένο βιβλίο, που αποτελείται από διπλωμένα, ραμμένα και δεμένα φύλλα χαρτιού, θα ζει και θα βασιλεύει!

Το βιβλίο-πυραμίδα

Το εκπαιδευτικό ή επιστημονικό ηλεκτρονικό βιβλίο θα έχει τη μορφή πυραμίδας – χωρίς μυστικούς διαδρόμους, παγίδες και καταπακτές, όπως στις ταινίες με τον Ιντιάνα Τζόουνς, και χωρίς την κατάρτα της μούμιαις! Για την ακρίβεια, θα είναι διαμορφωμένο σε διαδοχικές «στρώσεις». Η πρώτη στρώση θα έχει μια συνοπτική παρουσίαση του θέματος. Η δεύτερη στρώση θα περιλαμβάνει διάφορες πλευρές του ίδιου θέματος, που θα

έχουν τη μορφή αυτοτελών ενοτήτων, οι οποίες θα «τροφοδοτούν» το κορυφαίο στρώμα. Στην τρίτη στρώση θα συναντάμε πίνακες, αποσπάσματα από άλλα βιβλία, παραρτήματα με ερμηνευτικό και πληροφοριακό χαρακτήρα. Η τέταρτη στρώση θα έχει παιδαγωγικό χαρακτήρα και θα περιέχει ασκήσεις, διαγωνισμούς, προτάσεις για εργασίες ή συζητήσεις στην τάξη κ.λπ. Και η τελευταία στρώση θα έχει γνώμες αναγνωστών, αλληλογραφία ανάμεσα στο συγγραφέα και τους αναγνώστες, βιβλιοκριτικές και συζητήσεις «ηλεκτρονικής τραπέζης».

Διάβασέ με όπως θέλεις

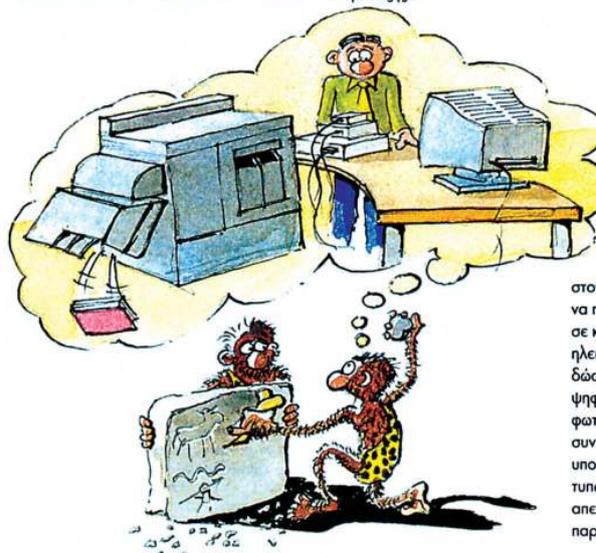
Αυτό το νέου τύπου βιβλίο θα μπορεί να διαβαστεί με πολλούς τρόπους. Κάποιος μπορεί να θέλει να περιοριστεί στο «ρετιρέ», την πάνω στρώση. Άλλος ίσως θελήσει να πάρει το ασανσέρ και να φτάσει μέχρι τα πιο βαθιά υπόγεια. Κάποιος άλλος αναγνώστης μπορεί να δει αυτό το βιβλίο σαν μεσαιωνικό κάστρο και να περιπλανηθεί σε όποια αιθουσα του αρέσει. Σε κάθε περίπτωση, ο ταξιδιώτης-αναγνώστης θα τυπώνει τις σελίδες και τα κεφάλαια που επιλέγει, δίνοντάς τους, μάλιστα, τη μορφή παραδοσιακού βιβλίου.

ΔΗΜΑΔΗ ΚΑΠΟΣ ΕΤΣΙ!

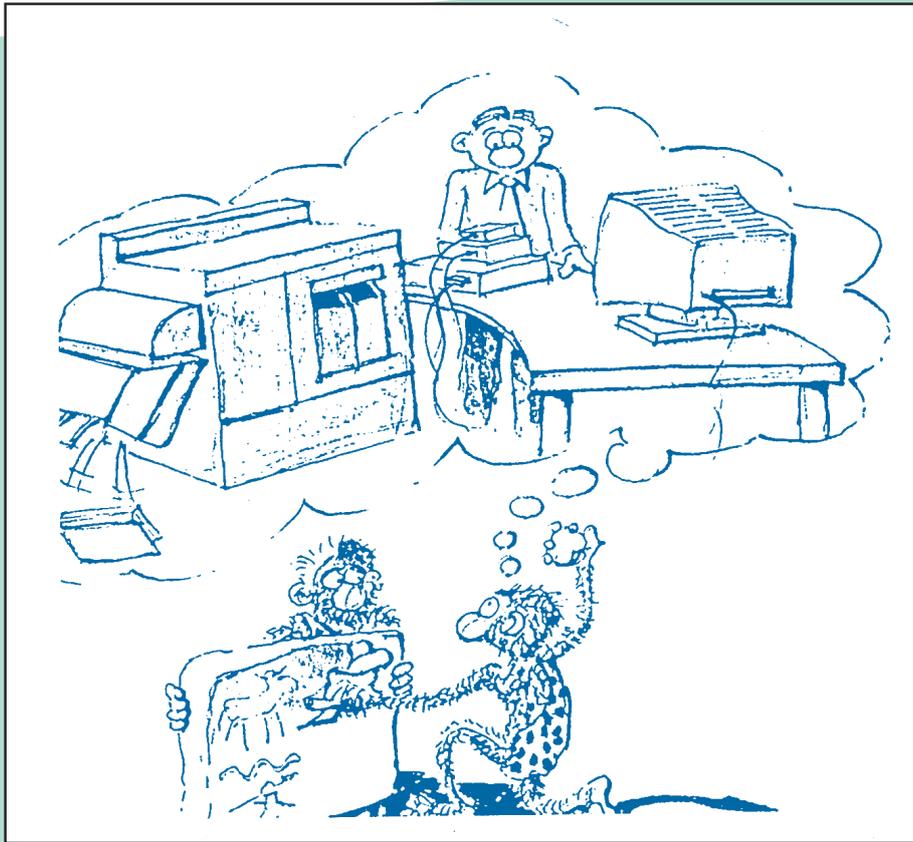
Βιβλία στον κυβερνοχώρο

Σήμερα μπορείτε να «κατεβάσετε» από τα ράφια –συνώνυμη, τα sites– του Ίντερνετ βιβλία για τα οποία δεν υπάρχουν συγγραφικά δικαιώματα και να τα τυπώσετε στον εκτυπωτή σας. Μπορείτε ακόμα να παραγγείλετε «αληθινά» βιβλία σε κάποιο από τα μεγάλα ηλεκτρονικά βιβλιοπωλεία ή και να δώσετε σε ένα «χάρτινο» βιβλίο ψηφιακή μορφή. Ήδη υπάρχουν φωτοαντιγραφικά μηχανήματα που συνδέονται κατευθείαν με τον υπολογιστή. Οι μηχανές αυτές τυπώνουν και βιβλιοδετούν σπευδίας όσες σελίδες έχετε παραγγείλει.

Βιβλιοθήκες χωρίς τοίχους

Οι ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες δεν έχουν ούτε τοίχους ούτε βιβλιοθηκάρους. Επιπλέον λειτουργούν όλο το 24ωρο. Σήμερα, εκατομμύρια αναγνώστες από όλο τον κόσμο επισκέπτονται τις ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες για να αναζητήσουν τις πληροφορίες που θέλουν. Η Δημόσια Βιβλιοθήκη της Νέας Υόρκης, π.χ., δέχεται κάθε μήνα 10 εκατομμύρια ηλεκτρονικούς αναγνώστες, σε σύγκριση με τους 50.000 τόμους που διαβάζονται κάθε μήνα στο αναγνωστήριό της στην 42η Οδό. Ταυτόχρονα, πολλές παραδοσιακές βιβλιοθήκες στο εξωτερικό συμμετέχουν στο πρόγραμμα JSTOR. Αυτό αποθηκεύει ηλεκτρονικά πάρα πολλά επιστημονικά περιοδικά, τα οποία «αγοράζουν» οι βιβλιοθήκες που δεν έχουν χρήματα ή χώρο για να προμηθευτούν τα πρωτότυπα τεύχη.

Το ηλεκτρονικό βιβλίο

1. Διαβάστε το κείμενο προσεκτικά και επιλέξτε τη σωστή απάντηση.

- **Ο Γουτεμβέργιος έκανε το βιβλίο προσιτό σε όλους γιατί:**
 - α. εφηύρε την τυπογραφία.
 - β. εφηύρε το χαρτί.
 - γ. εφηύρε τις λέξεις.
- **Ο Μπιλ Γκέιτς, πρόεδρος της μεγαλύτερης εταιρείας παραγωγής και πώλησης ηλεκτρονικών υπολογιστών, πιστεύει πως:**
 - α. θα περάσει πολύς καιρός ωσότου ο υπολογιστής αντικαταστήσει το βιβλίο.
 - β. ο ηλεκτρονικός υπολογιστής έχει αντικαταστήσει το βιβλίο.
 - γ. δεν μπορεί τίποτα να αντικαταστήσει το βιβλίο.
- **Ο αναγνώστης του ηλεκτρονικού βιβλίου:**
 - α. μπορεί να επιλέξει τα κεφάλαια ή τις σελίδες που επιθυμεί και να τα τυπώνει.
 - β. μπορεί να τυπώσει μόνο λίγες σελίδες.
 - γ. δεν μπορεί να ψάξει στο ηλεκτρονικό βιβλίο.
- **Το βιβλίο-πυραμίδα:**
 - α. περιέχει μούμιες.
 - β. περιέχει διαδοχικές «στρώσεις» και καθεμία απ' αυτές προσφέρει διαφορετικές πληροφορίες.
 - γ. περιέχει πληροφορίες για το πώς φτιάχνουμε μια πυραμίδα.
- **Οι ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες:**
 - α. έχουν καρέκλες, τραπέζια, ράφια και βιβλιοθηκάρους.
 - β. έχουν πολλά καλώδια.
 - γ. έχουν εκατομμύρια αναγνώστες που τις επισκέπτονται μέσω INTERNET (ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ) και αναζητούν τις πληροφορίες που θέλουν.

2. Αφού πρώτα διαβάσετε το απόσπασμα «το βιβλίο-πυραμίδα» του κειμένου ζωγραφίστε μια πυραμίδα και ταξινομήστε τις «στρώσεις» του ηλεκτρονικού βιβλίου στα διαφορετικά επίπεδα από τα οποία έχει κατασκευαστεί. Γράψτε σε κάθε «στρώση» τι πληροφορίες μπορούμε να πάρουμε;
Για παράδειγμα: 1η στρώση: Γενική παρουσίαση ενός θέματος...
Παρατηρήστε το γεγονός ότι η κάθε «στρώση» έχει τη δικιά της δουλειά και οδηγεί τον αναγνώστη στις άλλες «στρώσεις».

3. Παρατηρήστε και σχολιάστε τη γελοιογραφία. Πολλές από τις εφευρέσεις έγιναν για να διευκολύνει ο άνθρωπος τη ζωή του.

- Τι φαντάζεστε ότι θα μπορούσε να σκέφτεται για το μέλλον ο πρωτόγονος άνθρωπος που σκαλίζει την πέτρα;
- Μπορείτε να γράψετε στην άδεια φούσκα, με λίγα λόγια, τις σκέψεις του;

4. Βάλτε στη θέση των υπογραμμισμένων λέξεων άλλες συνώνυμες, χωρίς να αλλάξει το νόημα της πρότασης. Διαλέξτε μία από τις λέξεις μέσα στην παρένθεση και βάλτε τη στο σωστό τύπο:

(συνοπτικός, ψηφιακός, τυπωμένος, θέλω, επιλέγω, λειτουργώ)

- Οι ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες είναι ανοιχτές όλο το 24ωρο.

- Το παραδοσιακό βιβλίο αποτελείται από διπλωμένα, ραμμένα και δεμένα φύλλα.

- Η πρώτη στρώση του βιβλίου θα έχει μια σύντομη παρουσίαση του θέματος.

- Ο αναγνώστης θα τυπώνει τις σελίδες που διαλέγει.

- Διάβασέ με όπως σου αρέσει.

- Μπορείτε να δώσετε σε ένα «χάρτινο» βιβλίο ηλεκτρονική μορφή.

οι ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ
ΤΟΥΣ ΠΑΥΣΟΥ

Χίλια χρόνια

της Μαρίας Καλάντη

Ο πρωτόγονος άνθρωπος μας κληροδότησε, χαραγμένα στις σπηλιές, σχέδια που αντικατοπτρίζαν την καθημερινή ζωή του. Στο πέρασμα των αιώνων τα σχέδια έγιναν σύμβολα, τα σύμβολα γράμματα, και ο άνθρωπος ανέπτυξε πολιτισμό τεχνικό, μα κυρίως πνευματικό. Στη σκέψη του ανοίγονται νέοι ορίζοντες. Η σκέψη του γίνεται πιο πλούσια και η γραφή της έκφραση πιο σύνθετη και πιο περιεκτική. Ανάγεται σε τέχνη. Τη λογοτεχνία. Γράφονται ύμνοι θεών, τραγούδια γιορτινά, περιπετειώδη ποιήματα, οι καμημοί, τα πάθη, οι χαρές των απλών ανθρώπων και των ηρώων τους.

Δάντης Αλιγκέρι

1000-1500

Ποίηση από τη μακρινή Περσία, γραμμένη στις αρχές της χιλιετίας, έρχεται στη Δύση χαραγμένη πάνω σε κεραμικά του 13ου αιώνα. Πολλά από αυτά φαίνεται πως είναι γραμμένα από τον μεγάλο μαθηματικό, αστρονόμο και ποιητή Ομάρ Καγιάμ (1048-1122). Πρόκειται για τα ρουμπαϊγιότι, τετράστιχα ποιήματα. Μέσα απ' αυτά ο σοφός Ιρανός εκφράζει με συναρπαστικό τρόπο τις απόψεις του για τη ζωή, τον έρωτα, τη σχέση του ανθρώπου με το θεό, τη φύση και το χρόνο.

Στο Βυζάντιο είναι διαδεδομένα τα ακριτικά τραγούδια. Τα περισσότερα από αυτά είχαν ως κύριο ήρωά τους τον Βασίλειο Διγενή Ακρίτα και τα υπερφυσικά κατορθώματά του. Στα τέλη του 11ου με τις αρχές του 12ου αιώνα, ένας άγνωστος λόγιος της εποχής περισυνέλεξε αυτό το υλικό και μας παρέδωσε το έπος του Διγενή Ακρίτα.

Στην Ιταλία, στη μαγευτική Φλωρεντία, γεννιέται το 1265 ένας ποιητής που θα σηματοδέψει την ευρωπαϊκή λογοτεχνία: ο Δάντης Αλιγκέρι. Δύο αιώνες πριν από την Αναγέννηση θα λειτουργήσει προφητικά. Στο πιο σημαντικό του έργο, τη *Θεία Κωμωδία*, θα περιγράψει τα μίση και τα πάθη του Μεσαίωνα. Είναι ο πρώτος που γράφει σε απλά ιταλικά και θα χαρακτηριστεί ως ο θεμελιωτής της ιταλικής λογοτεχνίας.

Μια σπουδαία ανακάλυψη, η τυπογραφία, θα μπει στην υπηρεσία της διάδοσης των λογοτεχνικών έργων. Το 1469, ιδρύεται το πρώτο τυπογραφείο στη Βενετία και δημοσιεύεται η πρώτη συλλογή των μύθων του Αισώπου που είχαν μεταφραστεί από τον μοναχό Μάξιμο Πλανούδη.

Σε όλη τη διάρκεια της χιλιετίας που εκκνεί, η λογοτεχνία και οι λογοτέχνες παρακολουθούν τις εξελίξεις, τις καταγράφουν με τον ιδιαίτερο και προσωπικό τους λόγο και πολλές φορές πρωτοπορούν. Ας μην μνημονεύσουμε μερικούς από τους πιο σημαντικούς λογοτέχνες και τα έργα που αγάπησαν τα παιδιά και οι «έξιννοι» μεγάλοι.

1500-1700

Ο ανανεωτικός άνεμος της Αναγέννησης και των φιλελεύθερων ιδεών της αρχίζει να επηρεάζει όλες τις μορφές της τέχνης.

Στην Κρήτη ο Βιτσέντζος Κορνάρος γράφει τον *Ερωτόκριτο*. Με 10.000 στίχους μας διηγείται την ερωτική ιστορία του Ερωτόκριτου και της Αρετούσας, τις δυσκολίες και τα βάσανά τους ως το τελικό αίσιο τέλος. Αργότερα, ο Γεώργιος Χορτάτζης γράφει το

Ο Δον Κιχώτης όπως τον ζωγράφισε ο Ονορέ Ντομιέ

θεατρικό έργο *Ερωφίλη*, ένα από τα δημοφιλέστερα της κρητικής παράδοσης. Ποιος δε γνωρίζει τον δημιουργό του πολυδιαβασμένου και πολυμεταφρασμένου ισπανικού μυθιστορήματος *Δον Κιχώτης*; Ο Μιχαήλ Θερβάντες (1547-1616),

αριστοκράτης μα φτωχός, ζει περιπετειώδως. Πολεμά με τον ισπανικό στρατό, τραυματίζεται, απαγάγεται από αλγερινούς πειρατές και, αφού απελευθερώνεται με λύτρα που έστειλαν οι δικό του, παραιτείται από το στρατό και ασχολείται με τη λογοτεχνία.

Γίνεται διάσημος με τις απολαυστικές περιπέτειες του αφελή Δον Κιχώτη και του έξυπνου Σάντσο και, στην ουσία, θεμελιώνει το σύγχρονο μυθιστόρημα.

Στην Πόλη του Φωτός, στο Παρίσι, ζει και γράφει ο σπουδαίος θεατρικός συγγραφέας Μολιέρος (1622-1673). Παρά τη βασιλική ζωή, ιδρύει θέατρο, το «Λαμπρό Θέατρο», και γυρνάει στη γαλλική επαρχία παίζοντας θεατρικά έργα, κυρίως δικά του. Ο *αρχοντοχωριάτης* και ο *κατά φαντασίαν ασθενής* είναι δύο από τα θεατρικά του έργα που ακόμα και σήμερα μας κάνουν να γελάμε με το καυστικό χιούμορ τους.

Στην Αγγλία, την εποχή της βασίλισσας Ελισάβετ και της αγγλικής θαλασσοκρατορίας, μεγαλοურγεί γράφοντας θεατρικά έργα, σονέτα και ποιήματα ο Σαίξπηρ (1564-1673). Λαϊκά ρομάντσα, ιστορικά γεγονότα και θρύλοι του Μεσαίωνα μεταμορφώνονται σε αριστουργήματα με την ποιητική του δύναμη. *Ρωμύος και Ιουλιέτα*, *Βασιλιάς Ληρ*, *Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας*, *Άμλετ*, είναι μερικά από τα έργα του που καθρεφτίζουν την αγάπη για τον άνθρωπο και την περίπλοκη ανθρώπινη ψυχή.

Ουίλλιαμ Σαίξπηρ

ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ
ΓΙΑΝΕ ΤΑΥΡΟΥ

Λογοτεχνία

1700-1900

Το χειρόγραφο του βιβλίου
Η Αλίκη στη Χώρα των Θαυμάτων

Μπαίνουμε πια στον 18ο αιώνα, που τον σηματοδοτεί το αισιόδοξο κίνημα του Διαφωτισμού.

Το 1749, γεννιέται στη Γερμανία ο Γιόχαν Βόλφγκανγκ φον Γκαίτε, ο τελευταίος πολυπράγμων λογοτέχνης της Αναγέννησης. Μας κληροδοτεί ένα από τα αριστουργήματα της σύγχρονης λογοτεχνίας. Τον Φάουστ. Ένα έμμετρο δράμα με απίστευτο λυρισμό που εκφράζει όλη την αγωνία της ανθρώπινης ζωής.

Ο Φιόντορ Ντοστογιέφσκι, ένας από τους μεγαλύτερους δημιουργούς της ρωσικής λογοτεχνίας, εστιάζει σε μια Ρωσία εξαθλιωμένη και σηματοδοτεί την εποχή του. Υπερασπιστής των φτωχών και των αδύναμων της χώρας του εξορίζεται στη Σιβηρία ως ανατρεπτικό στοιχείο.

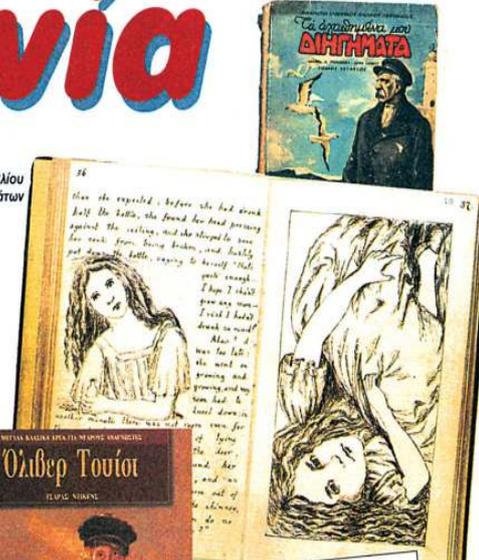
Επιστρέφοντας γράφει έργα με εκπληκτικό ρεαλισμό και ύφανση πλοκής. Τα έργα του, όπως *Εγκλημα και τιμωρία*, *Ο ηλίθιος*, *Αδελφοί Καραμζόφ*, προβάλλουν τις τραγικές πλευρές της ανθρώπινης ζωής. Ο Βίκτωρ Ουγκώ (1802-1885), ο γάλλος ρομαντικός συγγραφέας της *Παναγίας των Παρισίων*, ήταν ένας προφήτης του καινούργιου κόσμου που ερχόταν. Μαχητής κατά του αυταρχισμού και υπερασπιστής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων γράφει το κλασικό του αριστούργημα *Οι άθλιοι* καταδικάζοντας τις αδικίες εις βάρος των φτωχών.

Βόλφγκανγκ φον Γκαίτε

Από τη νέα ήπειρο, την Αμερική, ο Έντγκαρ Άλαν Πόε (1809-1849) είναι ο πρώτος λογοτέχνης που γίνεται γνωστός στη Δύση. *Ο χρυσός σκαραβαίος*, *Το αβάλ πορτρέτο*, *Ο μαύρος γάτος* μας καθηλώνουν δημιουργώντας συναισθήματα αγωνίας. Θaumάσια και τα ποιήματά του που οι γάλλοι σύγχρονοι του λογοτέχνης θεωρούσαν πρότυπά τους.

Αυτή την περίοδο γράφτηκαν πολλά βιβλία που διαβάζονται σήμερα από εκατομμύρια παιδιά σ' όλο τον κόσμο: Ο *Ροθινσόν Κρούσος* του Ντάνιελ Ντιφόου και *Τα ταξίδια του Γκιούλιβερ* του Τζόνθαν Σουίφτ. Στη Δανία παρουσιάζεται ο σπουδαίος Χανς Κρίστιαν Άντερσεν με τα *Παραμύθια για παιδιά*. Ο Τσαρλς Ντίκενς γράφει σπουδαία μυθιστορήματα, όπως ο *Όλιβερ Τουϊστ* ή ο *Δαβίδ Κόπερφιλντ*. Ο Λιούις Κάρολ γράφει το θαυμάσιο βιβλίο *Η Αλίκη στη χώρα των θαυμάτων*. Ο Ιούλιος Βερν εμπνέεται από τις επιστήμες που προοδεύουν και αρχίζει να γράφει τα γεμάτα δράση βιβλία του *Πέντε βδομάδες στο αερόστατο*, *Από τη Γη στη Σελήνη* κ.ά. Στην Αμερική, ορόσημο θεωρείται *Η καλύβα του μπαρμπα-Θωμά* της Χάριετ Στόου, βιβλίο-ύμνος κατά των φυλετικών διακρίσεων που μαστίζουν την Αμερική. Και αυτός που μας κάνει πραγματικά να γελάμε με το πρωτότυπο χιούμορ του είναι ο Μαρκ Τουέιν, ο συγγραφέας του βιβλίου *Οι περιπέτειες του Τομ Σόγιερ*.

1900

Στον 20ό αιώνα, άνθρωποι απ' όλες τις χώρες του κόσμου γράφουν και αφήνουν τη δική τους ιστορία στη σφαίρα του πολιτισμού.

Ο Αμερικανός Έρνεστ Χέμινγουεϊ (1899-1961) έζησε όλες τις εξελιξίες του πρώτου μισού του αιώνα μας. Βίωσε τους δύο παγκοσμίους πολέμους, αγωνίστηκε για τη δημοκρατία εναντίον του φασισμού και έζησε μια περιπετειώδη ζωή κοντά στη φύση. Καρπός των εμπειριών του τα έργα του *Αποχαιρετισμός στα όπλα*, *Για ποιον χτυπά η καμπάνα* κ.ά.

Το 1909, ο Μαρσέλ Προυστ αρχίζει να γράφει το έργο του *Αναζητώντας τον χαμένο χρόνο*, μια ψυχολογική και αλληγορική αφήγηση της ζωής του. Σήμερα θεωρείται ένας από τους μεγαλύτερους μυθιστοριογράφους που πραγματεύτηκαν τον έρωτα.

Ο ελληνος λογοτέχνης και διανοητής Νίκος Καζαντζάκης (1883-1957) γίνεται διάσημος σ' όλο τον κόσμο. Πολυγραφώτατος, πολιταξιδεμένος, συνδυάζει ιδέες και ρεύματα από τα παλιά χρόνια ως τα σύγχρονα και ανοίγει νέους δρόμους στη λογοτεχνία της χώρας μας. Ο Χριστός θνασταυρώνεται, *Η ασκητική*, *Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά* είναι από τα πιο αντιπροσωπευτικά.

Νέα πνοή στην παγκόσμια λογοτεχνία δίνουν οι λογοτέχνες της Νότιας Αμερικής γράφοντας «μαγικά» για το δικό τους κόσμο. Μεταξύ αυτών, ο Αργεντινός Χάρνε Λουίς Μπόρχες (1899-1986) και ο νομπελίστας Γκαμπριέλ Γκαρσία Μάρκες, από την Κολομβία, με το θαυμάσιο Έκατό χρόνια μοναξιάς.

Τρεις ποιητές που ταξίδεψαν την Ελλάδα στον κόσμο

Ο Κωνσταντίνος Καβάφης γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου το 1863. Η γλώσσα του ήταν ένα έξοχο κράμα απ' όλα σχεδόν τα στρώματα της ελληνικής γλώσσας. Με λιτό και απείριστο τρόπο μίλησε για τον έρωτα, το θάνατο, για τη βία της εξουσίας, για τη διάφευση των μεγάλων ιδανικών. Δεν υπάρχει γλώσσα στην οποία να μην έχει μεταφραστεί σήμερα η καθαφική ποίηση.

Ο Γιάννος Σεφέρης γεννήθηκε το έτος μηδέν του αιώνα μας, το 1900, στη Σμύρνη. Έζησε σε μια εποχή πολιτικά και ιδεολογικά έντονη, και αυτή μετουσίωσε στο έργο του, που έγινε παγκόσμια γνωστό. Μελετά τις τάσεις της σύγχρονης ευρωπαϊκής ποίησης και ενσωματώνοντας τες στην ελληνική πραγματικότητα δημιουργεί απaráλληλη ποίηση. Τιμήθηκε με το Νόμπελ Λογοτεχνίας το 1963.

Ο Οδυσσεύς Ελύτης γεννήθηκε στο Ηράκλειο, το 1911. Στην ποίησή του παίρνει μορφή η γαλήνη και η υπερβατικότητα του ελληνικού τοπίου. Μέσα από υλικό θαλασσινή εμπειρία εκφράζει τη χαρά της ζωής, εμπνέοντας στον αναγνώστη πρωτόγνωρη αισιοδοξία. Τιμήθηκε με το Νόμπελ Λογοτεχνίας το 1979.

περ. «Ερευνητές», εφημ. Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 19/12/1999

Χίλια χρόνια λογοτεχνία

Το παραπάνω άρθρο είναι αφιερωμένο στα χίλια χρόνια λογοτεχνίας, από το 1000 ως το 2000, παρουσιάζοντας και μερικούς από τους σημαντικότερους εκπρόσωπούς της.

1. Ώρα για δράση! Χωριστείτε σε ομάδες και παρουσιάστε σε περίληψη την κάθε χρονική περίοδο ακολουθώντας το παρακάτω σχεδιάγραμμα και βρίσκοντας τις λέξεις-κλειδιά που θα σας βοηθήσουν:

- Σε ποια μέρη της γης ανθεί η ποίηση σε κάθε περίοδο και με ποιον τρόπο είναι αυτή γραμμένη; Ποια είναι τα θέματά της;
- Ποιοι είναι οι κυριότεροι εκπρόσωποί της σε κάθε περίοδο;
- Ποιες καινοτομίες παρουσιάζει η λογοτεχνία και σε ποιο μέρος της γης σε κάθε περίοδο. Ποια είναι τα θέματά της;
- Έχει γίνει κάποια σπουδαία ανακάλυψη;

2. Και τώρα, παρουσιάστε τη χρονική περίοδο που έχετε αναλάβει μέσα στην τάξη. Εάν χρειαστεί, συλλέγετε επιπλέον πληροφορίες από τις εγκυκλοπαίδειες (μεγάλους λογοτέχνες της περιόδου, έργα τους, κάποια άλλα ιστορικά γεγονότα που επηρέασαν, εκείνη την περίοδο, τη λογοτεχνία, σε ποιες χώρες παρουσιάζονται εξελίξεις στη λογοτεχνία, κ.ά.). Συγχρόνως δείχνετε στον χάρτη τα μέρη που αναφέρονται.

3. Αφού διαβάσετε ξανά το κείμενο, αντιστοιχίστε κάθε συγγραφέα με τη χώρα καταγωγής του και την εποχή που έζησε.

Συγγραφέας/Ποιητής	Χώρα	Εποχή
α. Μολιέρος	1. Ελλάδα	Α. 1900-1971
β. Νίκος Καζαντζάκης	2. Γερμανία	Β. 1899-1986
γ. Χανς Κρίστιαν Άντερσεν	3. Αγγλία	Γ. 1883-1957
δ. Ντοστογιέφσκι	4. Γαλλία	Δ. 1828-1905
ε. Σαίξπηρ	5. Ελλάδα	Ε. 1821-1881
στ. Θερβάντες	6. Αργεντινή	Στ. 1805-1875
ζ. Ιούλιος Βερν	7. Ρωσία	Ζ. 1749-1832
η. Γκαίτε	8. Ισπανία	Η. 1622-1673
θ. Γιώργος Σεφέρης	9. Γαλλία	Θ. 1564-1673
ι. Μπόρχες	10. Δανία	Ι. 1547-1616

Ποιος από τους παραπάνω συγγραφείς έζησε πιο παλιά απ' όλους; _____

Ποιος από αυτούς πέθανε πιο πρόσφατα; _____

4. Οι παρακάτω τίτλοι λογοτεχνικών βιβλίων είναι κομμένοι στα δύο. Μπορείτε να τους ενώσετε;

α. Παραμύθια...	1. ... στη Χώρα των Θαυμάτων
β. Ο γύρος του κόσμου...	2. ... του Μπαρμπα-Θωμά
γ. Η Αλίκη...	3. ... για παιδιά
δ. Όνειρο...	4. ... των Παρισίων
ε. Η καλύβα...	5. ... σε 80 ημέρες
στ. Η Παναγία...	6. ... του Τομ Σόγιερ
ζ. Οι περιπέτειες...	7. ... καλοκαιρινής νύχτας

5. Μπορείτε να συμπληρώσετε τους παρακάτω τίτλους λογοτεχνικών βιβλίων; Το όνομα του συγγραφέα τους, που δίνεται μέσα στην παρένθεση, μπορεί να σας βοηθήσει να το αναζητήσετε στη σχολική βιβλιοθήκη ή σε κάποια εγκυκλοπαίδεια.

Όλιβερ _____	(Ντίκενς)
Ρωμαίος και _____	(Σαίξπηρ)
Ροβινσώνας _____	(Νταφόε)
Ιστορία δύο _____	(Ντίκενς)
Οι τρεις _____	(Δουμάς)
Μεγάλες _____	(Ντίκενς)
Καπετάν _____	(Καζαντζάκης)
Ταξίδι στο κέντρο της _____	(Βερν)
20.000 λεύγες κάτω από τη _____	(Βερν)

ΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ
πάνε παντού

Ποιος από μας δεν έχει ταξιδέψει μ' ένα βιβλίο; Ποιος δεν έζησε συναρπαστικές περιπέτειες συντροφιά με απίθανους, φανταστικούς ήρωες; Μερικές φορές κάνουμε τόσο καλά παρέα μαζί τους, που νιώθουμε σαν να είναι κοντινοί μας άνθρωποι, παιδικόι μας φίλοι. Κι ας γεννήθηκαν στο μυαλό του συγγραφέα κι ας μας άφησαν μετά την τελευταία σελίδα. Εμείς τους αγαπήσαμε, γιατί μαζί τους διασκεδάσαμε κι ονειρευτήκαμε. Αύριο, 2 Απριλίου, το παιδικό βιβλίο έχει την τιμητική του κι οι *Ερευνητές* προσκάλεσαν μερικούς απ' αυτούς τους ήρωες για να μας συστηθούν. Όσοι δεν χώρεσαν στις σελίδες μας, ας μας συγχωρήσουν. Θα επανέλθουμε δριμύτεροι...

της **Μαρίας Καζάνη**

ΗΡΩΕΣ

από

μελάνι.

ΑΝΤΩΝΗΣ, ο Ζουρλαντώνης

Η κερά-Ρήνη, η μαγειρίσα, με λέει Τρελαντώνη, Ζουρλαντώνη, Λωλαντώνη και η ξαδέρφη μου η Κλειώ λέει πως κάνω ό,τι αταξίες κάνουν τα παιδιά μέσα στα βιβλία. Όλοι με λένε «ακάνταλο», όμως δεν φταίω εγώ. Ξέρω να ξεχωρίζω το καλό απ' το κακό, μα είναι σαν να έχω μέσα μου μια φλογίτσα που, όταν γίνεται φωτιά, κάνω πράγματα που οι άλλοι δεν τα κάνουν. Τουτό το καλοκαίρι μέναμε με τ' αδέρφια μου στους θείους μας στον Πειραιά για τις διακοπές. Είμαι αρχηγός μιας παιδικής συμμορίας και τους παρασύρω σ' ένα σαρό τρέλες. Όμως με σέβονται. Αφού και οι μεγάλοι παραδέχονται τα προτερήματά μου. «Ο Αντώνης ψέμματα δε λέει!» Αφήστε που δεν είμαι μαρτυριάρης και που στον πετροπόλεμο θα προστατέψω τη «μαριδά», κι ας σπάσω το κεφάλι μου. Είμαι και γενναίος. Τις προάλλες, όταν με δάγκωσε ο Ντον, ο σκύλος του Βασιλιά που μένει δίπλα μας, κιχ δεν έβγαλα. Και ξέρετε πώς ηνοούσα! Περισσότερα πάντως θα σας πει η Πηνελόπη Δέλτα, η συγγραφέας που μ' έκανε βιβλίο.

ΟΛΙΒΕΡ, ο ταλαιπωρημένος

Γεννήθηκα μια βροχερή μέρα σε Ίδρυμα για άστεγους και για φτωχούς. Μέχρι να φτάσω 9 χρόνων, με φρόντιζε μια κυρία μαζί με άλλα τριάντα ορφανά -όχι από καλοσύνη, αλλά γιατί την πλήρναναν γι' αυτό. Ό,τι θυμάμαι πιο πολύ είναι η πείνα. Άγρια πείνα, που σε τρελαίνει και δεν σ' αφήνει να κοιμηθείς. Και, φυσικά, κανείς στο Ίδρυμα δεν μ' αγαπούσε. Ό,τι και να σας πω δεν θα καταλάβετε τη δυστυχία μου. Έτσι, το έσκασα. Βρέθηκα στο Λονδίνο, αλλά κι εκεί έμπλεξα άσχημα. Κλεφτρόνι μ' έκαναν χωρίς να θέλω. Αρχιλωποδύτης ήταν ο ίδιος μου ο αδελφός, που ήθελε να με δολοφονήσει για να μην πάρω μερτικό από την πατρική περιουσία. Και εγώ ιδέα δεν είχα. Πάντως, σάθηκα απ' όλο το κακό, χάρη στη Νάνσι, τη φίλη μου, μια όμορφη ψυχή, αλλά βασανισμένη.

Ο Κάρολος Ντίκενς, ο δικός μου συγγραφέας, περιγράφει λεπτομερώς όλα τα συμβάντα της ταλαιπωρημένης ζωής μου. Διαβάζοντάς τα σίγουρα θα δακρύσετε από συγκίνηση.

ΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ
ΠΑΝΕ ΠΑΝΤΟΥ

**ΤΟΜ,
ο σκανταλιάρης**

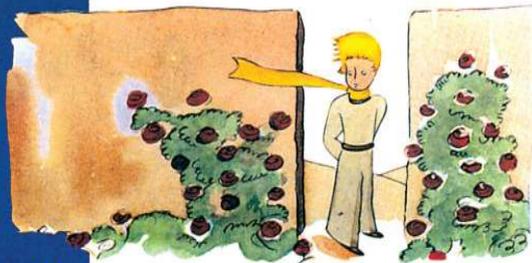
Με λένε Τομ Σόγερ και ζω σ' ένα χωριό στις όχθες του Μισισσιπί, στην Αμερική. Τρελαίνομαι για περιπέτειες και φροντίζω να διασκεδάζω τους συγγαριανούς μου με τα κατορθώματά μου. Πολλές φορές, βέβαια, τους βάζω σε μπελάδες. Η θεία μου η Πόλι -μαζί της μένω- και τ' αδελφία μου, ανησυχούν συχνά για μένα, ειδικά όταν βγαίνω για εξερευνησεις. Μ' αγαπούν πολύ βλέπετε, αλλά κι εγώ τους το ανταποδίδω. Η μεγάλη μου αδυναμία, όμως, είναι η Μπέκι Θάτσερ, μια όμορφη ξανθούλα συμμαθήτριά μου, που έχουμε ανταλλάξει όρκους αιώνιας αγάπης. Έχω κι έναν καλό φίλο, τον Χακ Φιν, και δεν σας κρύβω πως τον θαυμάζω. Αλλά και μένα με θαυμάζουν τα μικρότερα παιδιά! Όταν, μάλιστα, γυρίζω νικητής από τις περιπλανήσεις μου τσακωνότανι για το ποιο θα περπατήσει δίπλα μου! Τώρα, βέβαια, για τις περιπέτειές μου τι να σας πω! Για την τρομάρα που πήρα στο νεκροταφείο, για την απόφασή μου να γίνω πειρατής, για το θησαυρό που πήρα στο νεκροταφείο, για την εξοφάνισή μου στη σπηλιά μαζί με τη Μπέκι, τότε που μας έκλεισαν για πεθαμένους! Αν θέλετε να κάνουμε πιο στενή παρέα, διαβάστε το βιβλίο του Μαρκ Τουέιν που εμπνεύστηκε και κατέγραψε την πολυτάραχη ζωή μου. Δεν θα διακολευτείτε να το βρείτε: Τομ Σόγερ είναι ο τίτλος του και σας υπόσχομαι πως θα σας κοπεί η ανάσα από την αγωνία και από τα γέλια!

**ΜΑΙΡΗ
η γκουβερνάντια-μάγισσα**

Σ ένα μικρό σπίτι, στον αριθμό 17 της Δεντροστοιχίας των Κερασιών, έφτασα σπρωγμένη από τον Ανατολικό άνεμο, την ώρα που ο ήλιος βασιλευε στο βάθος του πάρκου. Εύκολα με αναγνωρίζετε: φορά ένα καπέλο στολισμένο με λουλούδια, στενή ζακέτα και φούστα μακριά. Και το κυριότερο: στο χέρι κρατώ την αγαπημένη μου ομπρέλα που για λαβή έχει έναν ξυλόγλυπτο πολύχρωμο παπαγάλο. Θα σας αρέσει πολύ η μικρή βαλτισούλα μου από γουρουνίσιο δέρμα: αμφιβάλλω, όμως, αν θα θέλατε να σας κεράσω από το μουρουνόλαδο που πίνω. Μπορώ όμως να το μετατρέψω για σας σε σιρόπι λεμονιού ή φράουλας ή και σε γαλατάκι, έτσι, για κάτι πιο θρεπτικό. Μαζί θα ταξιδέψουμε με μαγική πυξίδα σε Ανατολή και Δύση, σε Νότο και Βορρά. Θα γνωρίσουμε Εσκιμώους και Ινδιάνους και Αφρικανούς με φτερά! Μην εκπλαγείτε, όμως, αν με δείτε να κολλώ λαμπερά αστέρια στον ουρανό ή να ψωνίζω τα χριστουγεννιάτικα δώρα μου παρέα με τη Μάγια τη Νεραϊδούλα! Ξέρετε, κάθε άνθρωπος έχει μια δική του Παραμυθένια Χώρα κι εγώ θα σας ξεναγήσω πρόθυμα στη δική μου. Α! δεν σας συστήθηκα! Είμαι η Μαίρη Πόππινς, η γκουβερνάντια του Μίκαελ και της Τζέην, δύο χαριτωμένον παιδιών που μ' αγαπούν -αν και με βρίσκουν λίγο αυστηρή. Ζούμε και οι τρεις στο ομώνυμο βιβλίο της Πάμελα Τράβερς, που θα σας γοητεύσει.

**ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ,
ο εξωγήινος**

Στην έρημο Σαχάρα, στη μακρινή Αφρική σ' ένα ωραίο και μελαγχολικό μαζί τοπίο, κάτω από ένα αστέρι, εμφανίστηκε κάποτε ένα παιδί με χρυσά μαλλιά και περιποιημένα ρούχα. Ερχεται από ένα μικροσκοπικό πλανήτη, που ούτε τα τηλεσκόπια των αστρονόμων δεν μπορούν να εντοπίσουν. Έχει αφήσει πίσω του το αγαπημένο του λουλούδι ληημένο αλλά περήφανο για την απόφασή του φίλου του. Το παιδί ταξίδεψε πολύ, γνώρισε μεγάλους πλανήτες που τους κατοικούσαν μεγάλοι άνθρωποι. Βασιλιάδες και μπερκρήδες, επιχειρηματίες και φαναρτζήδες, γεωγράφοι και ματαιόδοχοι άνθρωποι: ώπου έφτασε στη Γη κι έκανε συντροφιά μ' ένα μοναχικό αεροπόρο. Μάζεψε εμπειρίες ανεκτίμητες και δώρα παράξενα -ένα ζωγραφισμένο πρόβατο με το φίμωτρο και το κιβώτιό του, ας πούμε! Αν κοιτάξετε το θράβυ τ' άστρα, ίσως τον διακρίνετε να χαμογελά από το μακρινό του αστέρι. Και τότε να είστε σίγουροι πως γνωρίζατε το Μικρό Πρίγκιπα, τον γοητευτικό και σοφό ήρωα του γάλλου συγγραφέα Αντουάν Ντε Σεντ-Εξπερί.

Ήρωες από μελάνι

1. Στο κείμενο περιγράφονται κάποιοι γνωστοί ήρωες λογοτεχνικών βιβλίων. Αφού το διαβάσετε προσεκτικά, σημειώστε με Σωστό (Σ) ή Λάθος (Λ) τις παρακάτω προτάσεις:

	Σωστό	Λάθος
• Ο Τομ Σόγερ γεννήθηκε σε ίδρυμα για άστεγους και για φτωχούς.	☐	☐
• Ο Τρελαντώνης είναι ο καλός φίλος του Τομ Σόγερ.	☐	☐
• Ο Όλιβερ Τουίστ είναι ένα ορφανό παιδί με πολλά βάσανα.	☐	☐
• Η Μαίρη Πόπινς είναι η γκουβερνάντα του Όλιβερ Τουίστ.	☐	☐
• Ο Τομ Σόγερ αγαπάει την όμορφη ξανθούλα Μπέκι Θάτσερ.	☐	☐
• Η Πηνελόπη Δέλτα είναι η συγγραφέας του Μικρού Πρίγκιπα.	☐	☐
• Ο Τρελαντώνης είναι πολύ σκανταλιάρης, αλλά καθόλου μαρτυριάρης.	☐	☐

2. Αντιστοιχίστε τους τίτλους βιβλίων με τους συγγραφείς που τα έχουν γράψει:

ΤΙΤΛΟΙ ΒΙΒΛΙΩΝ	ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ
Τομ Σόγερ	Αντουάν ντε Σεντ-Εξιπερί
Μαίρη Πόπινς	Πηνελόπη Δέλτα
Ο Μικρός Πρίγκιπας	Μαρκ Τουέιν
Τρελαντώνης	Πάμελα Τράβερς

3. Διαβάστε προσεκτικά τις αφηγήσεις των ηρώων των βιβλίων. Μπορείτε να παίξετε το ρόλο του κάθε ήρωα στην τάξη σας. Θα πρέπει να παρουσιάσετε τον ήρωα που διαλέξατε σε πρώτο πρόσωπο και να δώσετε όσα περισσότερα στοιχεία μπορείτε για τη ζωή σας.

Για παράδειγμα:

«Με λένε Αντώνη, αλλά η κυρά-Ρήνη, η μαγείρισσα μού έχει βγάλει κι άλλα ονόματα. Με φωνάζει Τρελαντώνη, Ζουρλαντώνη ή Λωλαντώνη γιατί κάνω πολλές σκανταλιές...»

Μην ξεχάσετε να πάρετε και το ανάλογο ύφος παίζοντας το ρόλο σας.

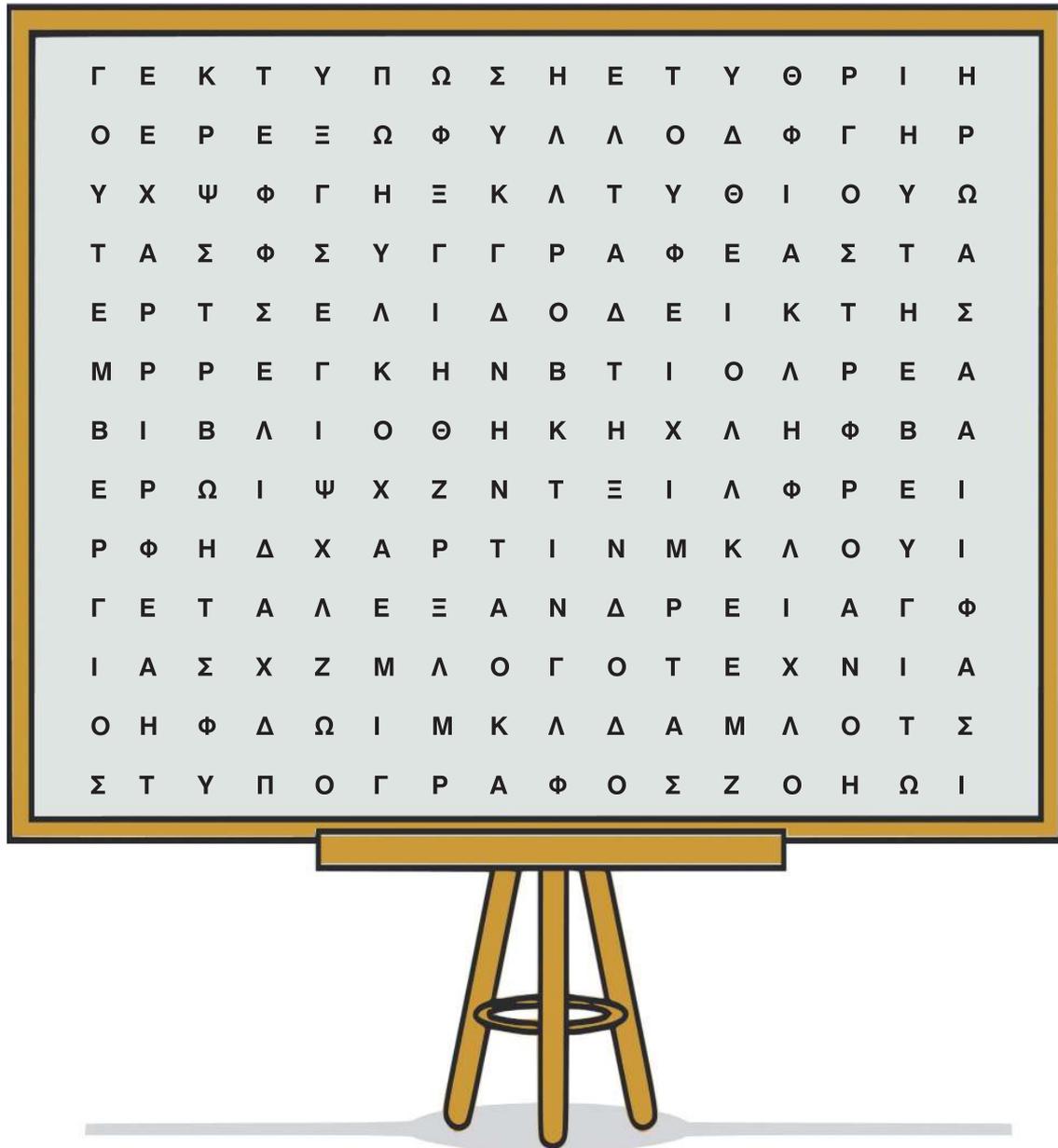
4. Παίξτε με τους φίλους σας!
Το παιχνίδι παίζεται με 10 έως 20 παίκτες.
Για 10 παίκτες: Σκεφτείτε πέντε γνωστούς ήρωες βιβλίων και γράψτε τα ονόματά τους σε διαφορετικά χαρτάκια. Δίπλα σε κάθε όνομα ήρωα γράψτε το όνομα του συγγραφέα του βιβλίου. Κόψτε τα χαρτιά στη μέση χωρίζοντας τον ήρωα από το συγγραφέα. Ανακατέψτε και μοιραστείτε τα κομμένα χαρτιά. Βρείτε το ταίρι σας σε ένα λεπτό! Όσοι το βρείτε κερδίζετε πόντο. Καλή επιτυχία!

5. Το παιχνίδι «θυμάμαι» παίζεται με 4 έως 12 παίκτες.
Κάθεστε όλοι μαζί σε κύκλο. Η «μάννα» λέει μία οποιαδήποτε λέξη που έχει σχέση με το θέμα «βιβλίο», π.χ. *συγγραφέας*.
Ο διπλανός συνεχίζει λέγοντας μία σχετική λέξη «Συγγραφέας. Θυμάμαι... το βιβλίο».
Ο επόμενος συνεχίζει λέγοντας «Βιβλίο. Θυμάμαι... τη βιβλιοθήκη». Και συνεχίζετε έτσι με τη σειρά. Κάθε απάντηση για να θεωρηθεί σωστή θα πρέπει να συνδέεται με τη σημασία της προηγούμενης λέξης ή να ανήκει στην ίδια οικογένεια λέξεων με αυτή. Για κάθε σωστή απάντηση κερδίζετε έναν πόντο. Αν η λέξη που θα πείτε δεν έχει κάποια σχέση και δε συνδέεται με την προηγούμενη, χάνετε τη σειρά σας. Δεν επαναλαμβάνετε λέξεις και δεν καθυστερείτε πάνω από 1 λεπτό να ... θυμηθείτε!!!

ΚΡΥΠΤΟΛΕΞΟ

6. Στις οριζόντιες και κάθετες σειρές υπάρχουν 12 λέξεις που έχουν σχέση με το βιβλίο. Μπορείτε να τις βρείτε;

Ιούλιος Βερν

Ο Ιούλιος Βερν ήταν Γάλλος συγγραφέας. Γεννήθηκε στις 8 Φεβρουαρίου 1828 στη Νάντη και πέθανε στις 24 Μαρτίου 1905 στην Αμιένη.

Ο Ιούλιος Βερν ήταν ένας από τους πρωτοπόρους των μυθιστορημάτων επιστημονικής φαντασίας. Ο ίδιος θεωρούσε τον εαυτό του συγγραφέα «επιστημονικών εκπαιδευτικών μυθιστορημάτων». Ο προσεκτικός αναγνώστης θα πληροφορηθεί πολλά για τη χλωρίδα, την πανίδα, τη γεωγραφία και την ιστορία των περιοχών όπου διαδραματίζονται τα έργα του. Εξάλλου, οι διάφορες επινοήσεις στα έργα του δεν είναι προϊόντα φαντασίας, αλλά προσεκτικά ερευνημένες πιθανότητες. Ορισμένα μέσα μετακίνησης στα μυθιστορήματά του έμελλε να γίνουν πραγματικότητα πολύ αργότερα.

Τα βιβλία του, που απευθύνονταν κυρίως σε νεανικό και σχετικά μορφωμένο κοινό, δεν ήταν επιτυχίες μόνο στη Γαλλία, αλλά χάρη στις μεταφράσεις τους, και σε όλη την Ευρώπη και την Αμερική. Τα γνωστότερα έργα του είναι: Ο δεκαπενταετής πλοίαρχος, Ταξίδια και περιπέτειες του πλοίαρχου Χατεράς, Ταξίδι στο κέντρο της Γης, Από τη Γη

στη Σελήνη, Γύρω από τη Σελήνη, 20.000 λεύγες κάτω από τη θάλασσα.

Το 1872 δημοσιεύτηκε το «Ο γύρος του κόσμου σε 80 ημέρες», η μεγαλύτερη επιτυχία του Βερν από άποψη πωλήσεων. Μετά την έκδοσή του, ο Βερν έγινε πλούσιος. Παρά τις επιτυχίες του, δεν κατάφερε το 1883 να γίνει μέλος της Γαλλικής Ακαδημίας, όπως ήταν η επιθυμία του. Άρχισε να κάνει πολλά ταξίδια και να ασχολείται με την πολιτική. Ωστόσο, συνέχισε να γράφει και να δημοσιεύει έργα σχεδόν χωρίς διάλειμμα μέχρι λίγο πριν από τον θάνατό του, το 1905.

Πολλά από τα μυθιστορήματά του γυρίστηκαν σε ταινία τον 20ό αιώνα. Δεν είναι τυχαίο που το 1954 το πρώτο ατομικό υποβρύχιο του κόσμου, το αμερικανικό Ναυτίλος (Nautilus), παίρνει το όνομά του από το συνώνυμο φουτουριστικό υποβρύχιο του πλοίαρχου Νέμο στο «20.000 λεύγες κάτω από τη θάλασσα».

ηλ. εγκυκλοπαίδεια «Βικιπαίδεια», 2010
(<http://el.wikipedia.org/>) (διασκευή)

Ιούλιος Βερν

1. Στο κείμενο δίνονται πληροφορίες για τη ζωή και το έργο του Ιούλιου Βερν. Αφού το διαβάσετε προσεκτικά, προσπαθήστε να διαλέξετε τη σωστή απάντηση στις παρακάτω ερωτήσεις:

- **Τι ήταν ο Ιούλιος Βερν;**
 - α. Εφευρέτης.
 - β. Αστροναύτης.
 - γ. Συγγραφέας.

- **Από πού καταγόταν ο Ιούλιος Βερν;**
 - α. Από την Αμερική.
 - β. Από τη Γαλλία.
 - γ. Από τη Σελήνη.

- **Τι είδους βιβλία έγραφε;**
 - α. Μυθιστορήματα επιστημονικής φαντασίας.
 - β. Ιστορικά βιβλία.
 - γ. Ταξιδιωτικούς οδηγούς.

- **Ποιοι διαβάζουν τα βιβλία του;**
 - α. Οι νέοι.
 - β. Όσοι ταξιδεύουν στο διάστημα.
 - γ. Αυτοί που κάνουν καταδύσεις.

- **Ποιο είναι το πιο πετυχημένο και γνωστό βιβλίο του;**
 - α. «Το ταξίδι στο κέντρο της γης».
 - β. «20.000 λεύγες κάτω από τη θάλασσα».
 - γ. «Ο γύρος του κόσμου σε 80 ημέρες».

- **Ποιο σκάφος αναφέρεται για πρώτη φορά σε δικό του βιβλίο;**
 - α. Το διαστημόπλοιο.
 - β. Το υποβρύχιο.
 - γ. Το ελικόπτερο.

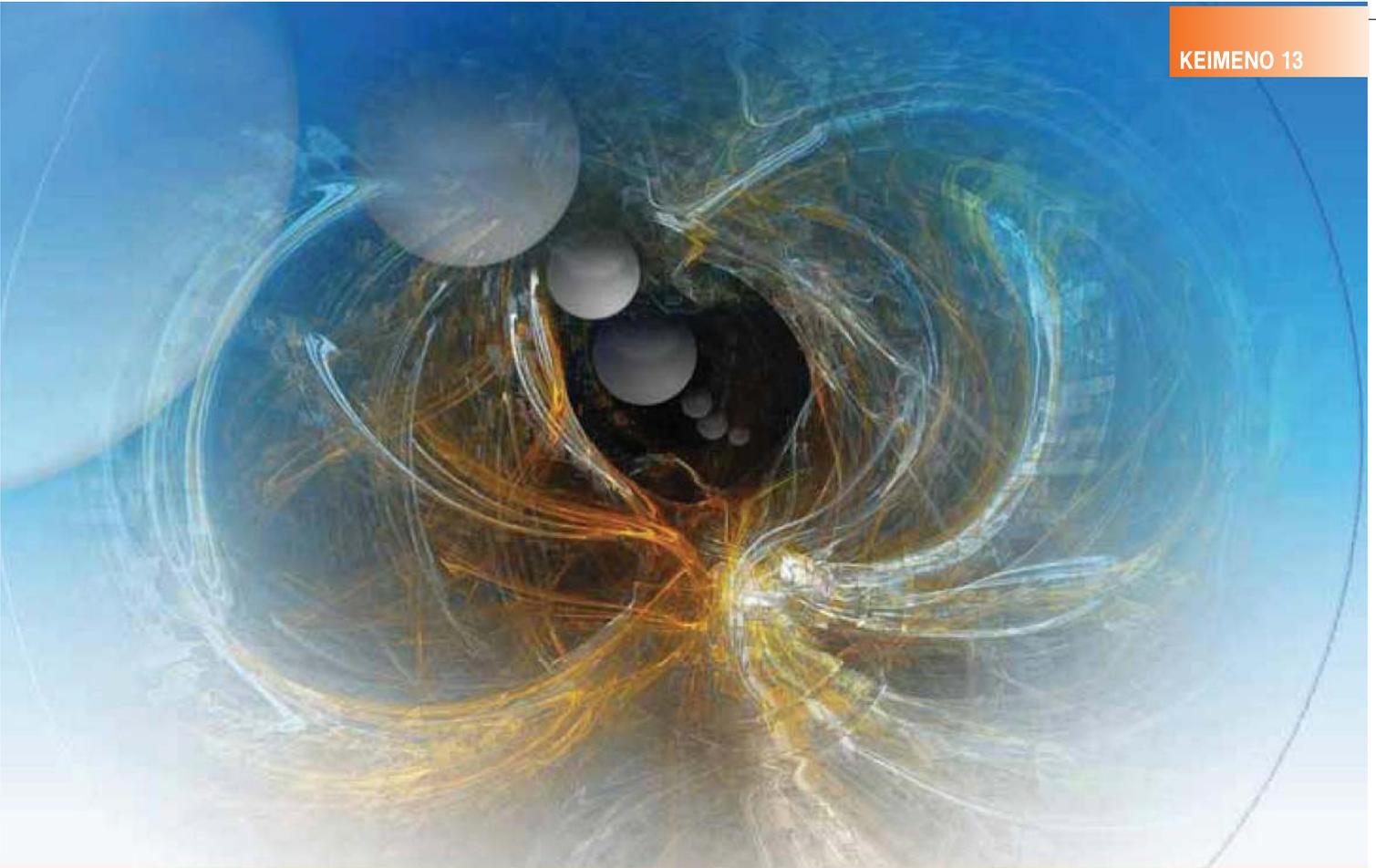
2. Βρείτε τις άγνωστες λέξεις και φράσεις μέσα στο κείμενο. Μπορείτε από τα συμφραζόμενα να καταλάβετε τη σημασία τους;

Λέξη	Συμφραζόμενα	Σημασία
πρωτοπόρος		
επιστημονικής φαντασίας		
πληροφορηθεί		
απευθύνονταν		
διαδραματίζονται		
επινοήσεις		
ερευνημένες		
φουτουριστικό		

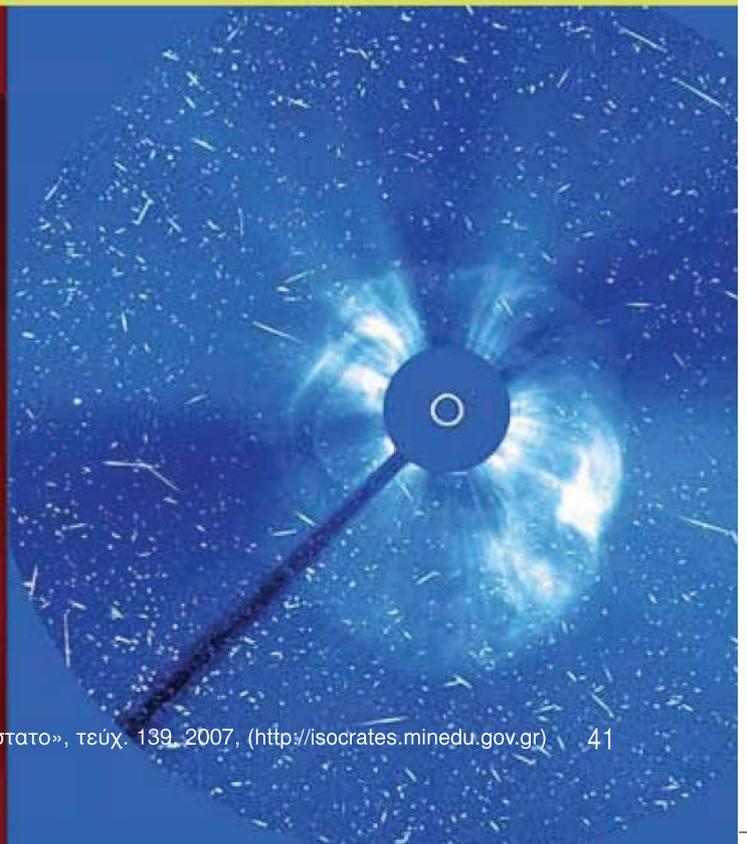
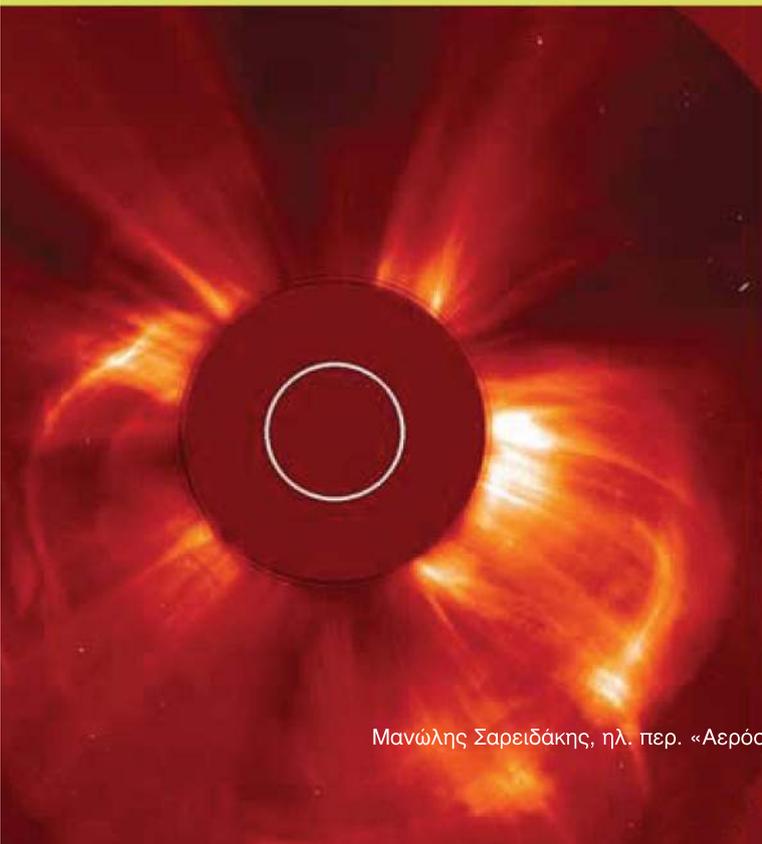
3. Μπορείτε να συμπληρώσετε τις προτάσεις μαντεύοντας τις λέξεις που λείπουν; Αυτό που θα γράψετε πρέπει να ταιριάζει και με τις τρεις φράσεις στην άλλη στήλη.

_____	θα διαβάσει το μυθιστόρημα. θα απολαύσει την ανάγνωση. θα αγοράσει το βιβλίο.
☐ συγγραφέας ☐ μυθιστοριογράφος ☐ λογοτέχνης	_____
Δημοσιεύτηκε Εκδόθηκε Κυκλοφόρησε	_____

Εθνικό κέντρο έρευνας φυσικών επιστημών «Δημόκριτος»

Ο «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» ιδρύθηκε στα τέλη της δεκαετίας του 1950 και λεγόταν αρχικά Πυρηνικό Ερευνητικό Κέντρο «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ», διότι σκοπός του ήταν η έρευνα για την ειρηνική χρήση της πυρηνικής ενέργειας. Το όνομά του το πήρε από τον αρχαίο Έλληνα φιλόσοφο που πρότεινε ότι η ύλη αποτελείται από διάφορους συνδυασμούς μικροσκοπικών «ατόμων».

Ο ηλεκτρισμός που χρησιμοποιούμε καθημερινώς προέρχεται από κάποιες φυσικές πηγές ενέργειας, οι οποίες μετατρέπονται σε ηλεκτρισμό σε ειδικά εργοστάσια. Οι πιο συνηθισμένες πηγές είναι ο άνθρακας (το κάρβουνο), το φυσικό αέριο και το πετρέλαιο, αλλά αυτές αφ' ενός εξαντλούνται και αφ' ετέρου επιβαρύνουν το φυσικό περιβάλλον. Εναλλακτικές, πιο καθαρές πηγές ενέργειας είναι η υδροηλεκτρική, η αιολική και άλλες. Μία τέτοια εναλλακτική πηγή ενέργειας είναι και η πυρηνική, και την εποχή που ιδρύθηκε ο «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» υπήρχε η ελπίδα ότι θα μπορούσε γρήγορα να αντικαταστήσει τις άλλες πηγές, χωρίς να μολύνει το περιβάλλον.

Τελικώς, η Ελλάδα δεν ήταν από τις χώρες που έδωσαν ώθηση στη χρήση πυρηνικής ενέργειας. Έτσι, ο «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» μετονομάστηκε το 1985 σε Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» και σήμερα οι ερευνητές που εργάζονται εκεί ασχολούνται όχι μόνο με την πυρηνική ενέργεια, αλλά και με όλους σχεδόν τους άλλους κλάδους των θετικών επιστημών.

Ο «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» αποτελείται από οκτώ Ινστιτούτα: Πυρηνικής Φυσικής, Πυρηνικής Τεχνολογίας και Ακτινοπροστασίας, Επιστήμης Υλικών, Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών,

Μικροηλεκτρονικής, Φυσικοχημείας, Βιολογίας και Ραδιοϊσοτόπων και Ραδιοδιαγνωστικών Προϊόντων. Τα Ινστιτούτα αυτά συνεργάζονται στενά, διότι η σημερινή και πολύ περισσότερο η αυριανή επιστήμη θα βασίζεται στη συνεργασία πολλών διαφορετικών ειδικοτήτων για τη βελτίωση της ζωής μας και την απόκτηση νέας γνώσης. Οι βιολόγοι, π.χ. συνεργάζονται με τους επιστήμονες υλικών, τους φυσικούς και τους χημικούς για να κατασκευασθούν ειδικά πολύ μικρά σωματίδια (νανοσωματίδια) που μπορούν να μεταφέρουν φάρμακα σε συγκεκριμένα άρρωστα (π.χ. καρκινικά) κύτταρα του οργανισμού. Τα φάρμακα αυτά σκοτώνουν τα κύτταρα και για αυτόν το λόγο δεν πρέπει να αφεθούν να πάνε σε οποιοδήποτε κύτταρο: τα νανοσωματίδια αυτά τα κατευθύνουν.

Ο «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ», εκτός από ερευνητές έχει και πολλούς φοιτητές, οι οποίοι στέλνονται από τα Πανεπιστήμια στα οποία φοιτούν, για να παρακολουθήσουν διαλέξεις ή για να κάνουν τα πειράματα που πρέπει, ούτως ώστε να πάρουν Διδακτορικό δίπλωμα. Οργανώνονται επίσης διαλέξεις και επιδείξεις πειραμάτων για μαθητές του Λυκείου που ενδιαφέρονται για τις θετικές επιστήμες και θέλουν να τις γνωρίσουν από κοντά για να αποφασίσουν εάν θέλουν να σπουδάσουν και να ασχοληθούν επαγγελματικά με κάποια από αυτές.

Πολλοί Έλληνες επιστήμονες που ζούσαν στο εξωτερικό και αποφασίζουν να επιστρέψουν στην Ελλάδα έρχονται να εργασθούν στον «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟ». Ακόμα και ερευνητές από την Ιταλία, τη Φινλανδία, το Βέλγιο, την Ινδία (!) και πολλές άλλες χώρες εργάζονται εδώ μόνιμα ή ως επισκέπτες.

Οι φωτογραφίες είναι από το site του «Δημόκριτου»

Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ»

1. Διαβάστε προσεκτικά το κείμενο και προσπαθήστε να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Τι είναι ο «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ»; Πότε ιδρύθηκε; Ποιος είναι ο σκοπός του;
- Στην αρχαιότητα, ποιος ήταν ο Δημόκριτος;
- Ποια είναι η πιο βασική μορφή ενέργειας που χρησιμοποιούμε στην καθημερινή μας ζωή; Από πού προέρχεται;
- Τι είναι οι εναλλακτικές πηγές ενέργειας;
- Από πόσα Ινστιτούτα αποτελείται ο «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ»;
- Γιατί η συνεργασία είναι τόσο σημαντική στην επιστήμη σήμερα;
- Τι οργανώνει ο «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» για τους φοιτητές και τους μαθητές;

2. Τα ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα ασχολούνται με τους διάφορους τομείς της επιστημονικής έρευνας. Όπως διαβάσατε στο κείμενο, ο «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» είναι το Εθνικό Κέντρο Έρευνας για τις Φυσικές Επιστήμες. Εσείς γνωρίζετε άλλα ερευνητικά κέντρα ή ινστιτούτα που λειτουργούν στην Ελλάδα; Ψάξτε και βρείτε τουλάχιστον τρία. Με τι ασχολείται το καθένα;

Ερευνητικό κέντρο	Σκοπός της έρευνας

3. Στο κείμενο που διαβάσατε υπάρχουν λέξεις ή φράσεις που χρησιμοποιούνται στη «γλώσσα» της Φυσικής. Ποιες από αυτές δε γνωρίζετε; Χρησιμοποιήστε ένα λεξικό ή μια εγκυκλοπαίδεια για να μαζέψετε περισσότερες πληροφορίες.

Λέξεις ή φράσεις που έχουν σχέση με τη Φυσική	Σημασία / Πληροφορίες

(Για το λεξιλόγιο που έχει σχέση με τις Φυσικές Επιστήμες βλ. ασκήσεις 612-620 → Γλωσσικές Ασκήσεις, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004.)

4. Ξέρετε τι είναι το **αστεροσκοπείο**; Είναι ένα επιστημονικό ίδρυμα στο οποίο, με τη βοήθεια ειδικών οργάνων, γίνονται παρατηρήσεις και μελέτες πάνω στα ουράνια σώματα (πλανήτες, αστέρια κτλ.). Και τώρα, προσπαθήστε να συμπληρώσετε την ακροστιχίδα. Αν θέλετε, μπορείτε να συμβουλευτείτε το λεξικό.

- Α** _____ Η επιστήμη που μελετάει τα ουράνια σώματα.
- Σ** _____ Το ξαφνικό κούνημα του εδάφους.
- Τ** _____ Ο πολύ δυνατός ανεμοστρόβιλος στις τροπικές χώρες.
- Ε** _____ Το σύνολο των γνώσεων που έχει ο άνθρωπος για τον κόσμο και τη φύση.
- Ρ** _____ Η κίνηση που κάνει ένα υγρό ή ένα αέριο προς μία ορισμένη κατεύθυνση.
- Ο** _____ Ο επιστήμονας που μελετάει το περιβάλλον.
- Σ** _____ Κάθε υλικό αντικείμενο.
- Κ** _____ Το μαύρο αέριο που βγαίνει από κάτι που καίγεται.
- Ο** _____ Ο χώρος γύρω από τη γη τον οποίο βλέπουμε όταν στεκόμαστε έξω και κοιτάζουμε προς τα πάνω.
- Π** _____ Η δύναμη με την οποία σπρώχνουμε ή πιέζουμε κάτι.
- Ε** _____ Η μελέτη που κάνουν οι επιστήμονες.
- Ι** _____ Ένας μεγάλος οργανισμός με ορισμένο σκοπό.
- Ο** _____ Ειδικό εργαλείο που χρησιμοποιούμε για να κάνουμε μία ορισμένη δουλειά, π.χ. για να μετρήσουμε κάτι.

ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΦΕΥΡΕΤΕΣ

ΓΟΥΤΕΜΒΕΡΓΙΟΣ

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΧΡΟΝΙΑ, ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΓΙΑ ΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΟΥΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ ΣΚΑΛΙΖΑΝ ΕΙΚΟΝΕΣ ΣΤΟΥΣ ΤΟΙΧΟΥΣ ΤΩΝ ΣΠΙΤΙΩΝ ΤΟΥΣ Ή ΣΤΑ ΒΡΑΧΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥΣ. ΓΙΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ, ΑΝ ΚΑΠΟΙΟΣ ΘΗΛΕ ΝΑ ΠΕΙ -Ο ΠΑΠΠΟΥΣ ΜΟΥ ΕΙΧΕ ΕΦΤΑ ΑΔΕΡΦΙΑ-, ΣΚΑΛΙΖΕ ΕΝΑΝ ΠΑΠΠΟΥ ΚΑΙ ΕΦΤΑ ΑΔΕΡΦΙΑ...

ΚΑΠΟΙΟΙ, ΜΑΛΙΣΤΑ, ΤΟ ΕΡΙΑΝ ΜΕΤΑ ΜΑΝΙΑΣ ΣΤΟ ΓΡΑΒΙΜΟ...

ΠΟΛΥ ΣΥΝΤΟΜΑ ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΤΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ...

Νίκος Μαρουλάκης, «Γουτεμβέργιος», εκδ. Άγκυρα, 2007

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΜΕΓΑΛΟΙ
ΕΦΕΥΡΕΤΕΣ

ΣΕΠΤΕΜΒΕΡΙΟΣ

ΑΦΟΥ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΕΓΡΑΨΑΝ ΠΑΝΤΟΣ ΠΕΤΡΕΣ, ΞΥΛΑ, ΠΗΛΟ, ΠΑΠΥΡΟΥΣ ΚΑΙ ΔΕΡΜΑΤΑ ΖΩΩΝ, ΑΝΑΚΛΥΨΑΝ ΤΕΛΙΚΑ ΤΟ ΧΑΡΤΙ. ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΓΡΑΦΟΝΤΑΝ ΜΕ ΤΟ ΧΕΡΙ ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΕΧΙΑ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝΤΑΝ. ΟΙ ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΗΤΑΝ ΠΟΛΛΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΓΡΑΦΕΙΣ ΠΕΡΙΖΗΤΗΤΟΙ.

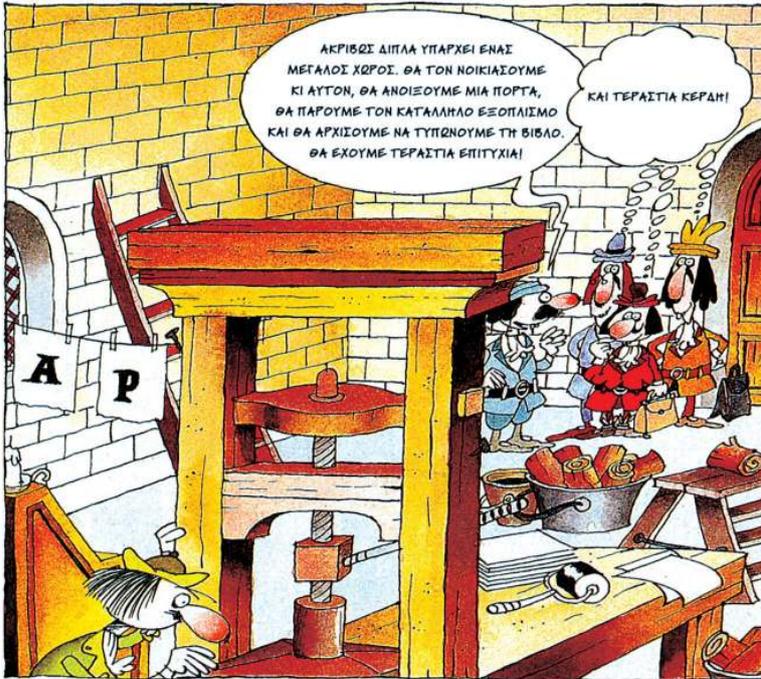

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΜΕΓΑΛΟΙ
ΕΦΕΥΡΕΤΕΣ

ΓΟΥΤΕΜΒΕΡΓΙΟΣ

ΑΚΡΙΒΩΣ ΔΙΠΛΑ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΝΑΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΧΩΡΟΣ. ΘΑ ΤΟΝ ΝΟΙΚΙΑΣΟΥΜΕ ΚΙ ΑΥΤΟΝ, ΘΑ ΑΝΟΙΞΟΥΜΕ ΜΙΑ ΠΟΡΤΑ, ΘΑ ΠΑΡΟΥΜΕ ΤΟΝ ΚΑΤΑΛΗΛΟ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ ΚΑΙ ΘΑ ΑΡΧΙΣΟΥΜΕ ΝΑ ΤΥΠΩΝΟΥΜΕ ΤΗ ΒΙΒΛΟ. ΘΑ ΕΧΟΥΜΕ ΤΕΡΑΣΤΙΑ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

ΚΑΙ ΤΕΡΑΣΤΙΑ ΚΕΦΑΗ!

ΘΑ ΓΙΝΟΥΜΕ ΓΝΩΣΤΟΙ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ, ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΕ ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ!

ΚΑΙ ΠΛΟΥΣΙΟΙ! ΠΟΛΥ ΠΛΟΥΣΙΟΙ! ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ ΠΛΟΥΣΙΟΙ!

ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΤΡΕΙΣ ΜΗΝΕΣ, ΤΑ ΠΑΝΤΑ ΗΤΑΝ ΕΤΟΙΜΑ. Ο ΓΟΥΤΕΜΒΕΡΓΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΒΟΗΘΟΣ ΤΟΥ, ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ, ΗΤΑΝ ΕΤΟΙΜΟΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΤΟΥΣ ΔΟΚΙΜΗ...

ΤΥΠΩΝΟΥΜΕ!

ΚΑΛΑ ΠΑΜΕ! ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ!

ΚΑΙ Η ΜΥΤΗ ΜΟΥ ΒΙΝΑΙ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ!

ΔΥΣΤΥΧΩΣ, ΟΜΩΣ, ΠΕΘΑΝΕ ΕΝΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΟΥΣ ΚΑΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΙΑΛΥΘΗΚΕ. ΤΟΤΕ, Ο ΓΟΥΤΕΜΒΕΡΓΙΟΣ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟ ΒΟΗΘΟ ΤΟΥ ΞΑΝΑΓΥΡΙΣΑΝ ΣΤΟ ΜΑΪΝΤΣ...

ΕΚΕΙ ΕΪΣΤΗΣΑΝ ΕΝΑ ΜΙΚΡΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ ΚΑΙ ΑΡΧΙΣΑΝ ΠΑΛΙ ΝΑ ΔΟΥΛΕΥΟΥΝ. ΟΙ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ, ΟΜΩΣ, ΗΤΑΝ ΠΑΡΑ ΠΟΛΥΕΣ. ΤΑ ΣΥΛΛΙΝΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΕΝ ΗΤΑΝ ΣΤΑΘΕΡΑ. ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΜΟΛΥΒΙ ΑΠΑΘΝΑΝ ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΚΑΠΟΙΕΣ ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ...

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ!

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΦΕΥΡΕΤΕΣ

ΓΟΥΤΕΜΒΕΡΓΙΟΣ

Ο ΓΟΥΤΕΜΒΕΡΓΙΟΣ ΔΟΚΙΜΑΣΕ ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΕΓΜΑΤΑ: ΜΟΛΥΒΙ ΜΕ ΧΑΛΚΟ, ΜΟΛΥΒΙ ΜΕ ΜΠΡΟΥΝΤΣΟ, ΜΟΛΥΒΙ ΜΕ ΑΝΤΙΜΟΝΙΟ... ΧΩΡΙΣ ΚΑΝΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ. ΤΕΛΙΚΑ, ΥΪΕΡΑ ΑΠΟ ΑΠΕΙΡΕΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΣ, ΚΑΤΟΡΘΩΣΕ ΝΑ ΒΡΕΙ ΤΟ ΤΕΛΕΙΟ ΜΕΓΜΑ: ΠΕΝΤΕ ΜΕΡΗ ΜΟΛΥΒΙ, ΤΕΣΣΕΡΑ ΑΝΤΙΜΟΝΙΟ, ΕΝΑ ΚΑΙΣΙΤΕΡΟΣ...

Η ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΟΥ ΗΤΑΝ ΤΟΣΟ ΜΕΓΑΛΗ, ΠΟΥ Η ΟΗΜΗ ΤΟΥ ΕΦΤΑΣΕ ΠΑΝΤΟΥ, ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΣΤ' ΑΦΤΙΑ ΤΟΥ ΓΙΟΧΑΝ ΦΟΥΣΤ, ΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΓΝΩΣΤΟΤΕΡΟΥΣ ΤΟΚΟΛΑΦΟΥΣ ΤΟΥ ΜΑΪΝΤΣ, Ο ΟΠΟΙΟΣ, ΜΟΛΙΣ ΜΥΡΣΙΣΤΗΚΕ ΧΡΗΜΑ, ΕΪΠΕΥΕΣ...

ΜΟΛΙΣ ΤΕΛΕΙΩΣΕ Η ΒΙΒΛΟΣ, Ο ΓΙΟΧΑΝ ΦΟΥΣΤ, Ο ΟΠΟΙΟΣ ΗΤΑΝ ΜΕΓΑΛΗ ΑΛΕΦΟΥ, ΖΗΤΗΣΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΟΥΤΕΜΒΕΡΓΙΟ ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΙΣΩ, ΣΥΝ ΤΟΝ ΤΟΚΟ. Ο ΓΟΥΤΕΜΒΕΡΓΙΟΣ, ΟΜΩΣ, ΔΕΝ ΕΙΧΕ ΟΥΤΕ ΜΙΣΘ ΠΡΕΝΙΧ...

ΑΦΟΥ ΔΕΡΩΔΟΚΗΣΕ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟΝ, Ο ΦΟΥΣΤ ΚΕΡΑΙΣΕ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ ΚΑΙ ΠΑΤΗΣΕ ΤΟΝ ΓΟΥΤΕΜΒΕΡΓΙΟ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ...

Ο ΓΟΥΤΕΜΒΕΡΓΙΟΣ ΕΦΥΣΕ ΠΙΚΡΑΜΕΝΟΣ, ΕΝΩ Ο ΓΙΟΧΑΝ ΦΟΥΣΤ ΘΗΣΑΥΡΙΣΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ...

Ο ΓΟΥΤΕΜΒΕΡΓΙΟΣ, ΠΙΣΙ ΕΥΤΕΝΟΥΣ, ΓΕΝΝΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΜΑΪΝΤΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ 14ου ΑΙΩΝΑ ΚΑΙ ΠΕΘΑΝΕ ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΠΟΛΗ ΤΟ 1468. ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΟΤΙ ΔΙΑΤΗΡΟΥΣΕ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΤΕΧΝΙΑ ΤΩΝ ΧΡΥΣΟΧΟΩΝ, ΗΤΑΝ ΚΑΙ ΕΠΙΔΕΞΙΟΣ ΜΕΤΑΛΛΟΤΕΧΝΗΤΗΣ. ΤΟ 1430, ΥΪΕΡΑ ΑΠΟ ΚΑΠΟΙΑ ΔΙΑΜΑΧΗ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΙΣ ΣΥΝΤΕΧΝΙΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΥΤΕΝΕΙΣ, ΕΚΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ ΣΤΟ ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ, ΟΠΟΥ ΕΒΛΗΣΕ ΠΕΡΙΠΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1444. ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΙΣΧΛΟΝΗΚΕ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΠΗ ΠΟΛΥΤΙΜΩΝ ΑΙΘΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΤΟΡΤΩΝ. ΑΝΑΜΦΙΣΒΗΤΗΤΑ, ΟΜΩΣ, ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑ ΤΟΥ ΗΤΑΝ Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΜΕ ΚΙΝΗΤΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, Η ΟΠΟΙΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΣΥΝΕΧΩΣ, ΧΩΡΙΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ, ΜΕΧΡΙ ΤΟΝ 20ο ΑΙΩΝΑ. ΤΑ ΜΟΝΑΔΙΚΗΣ ΕΜΠΝΕΥΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΦΕΥΡΕΣΗΣ ΤΟΥ ΗΤΑΝ ΜΙΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΠΛΑΚΑ ΜΕ ΕΙΧΑΡΑΚΤΕΣ ΜΗΤΡΕΣ, ΜΕ ΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΤΗΣ ΟΠΟΙΑΣ ΤΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΠΟΡΟΥΣΑΝ ΝΑ

ΑΝΑΠΑΡΑΧΘΟΥΝ ΜΕ ΑΚΡΙΒΕΙΑ ΣΕ ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΟΣΙΟΤΗΤΕΣ, ΕΝΑ ΚΡΑΜΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΚΑΙ ΕΝΑ ΕΙΔΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΜΕΛΑΝΗΣ. ΕΤΣΙ, ΜΠΟΡΕΣΕ ΝΑ ΤΥΠΩΣΕΙ ΤΗ ΒΙΒΛΟ -ΑΞΕΠΕΡΑΣΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ- ΥΠΟΛΟΙΖΟΝΤΑΣ ΝΑ ΚΕΡΑΙΣΕΙ ΠΟΣΑ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑ ΑΠΟ ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕ ΣΤΟΝ ΦΟΥΣΤ. Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ, ΟΜΩΣ, ΚΕΡΑΙΣΕ ΣΤΗ ΔΙΚΗ ΠΟΥ ΕΤΙΝΕ ΚΑΙ ΑΠΕΚΤΗΣΕ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΛΑΚΩΝ ΤΟΣΟ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ ΟΣΟ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΤΟΥ ΓΟΥΤΕΜΒΕΡΓΙΟΥ. ΠΡΟΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ, ΟΤΑΝ ΠΛΕΘΟΝ ΕΙΧΕ ΧΑΪΣΕΙ ΤΗΝ ΟΡΑΣΗ ΤΟΥ, Ο ΕΚΛΕΚΤΟΡΑΣ ΑΔΕΛΦΟΣ ΤΟΥ ΝΑΣΑΟΥ ΤΟΝ ΑΥΠΗΘΗΚΕ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΚΑΝΕ ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΑΥΛΗΣ ΤΟΥ, ΕΞΕΙΣΑΦΑΛΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΤΑ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΜΕΣΑ ΓΙΑ ΝΑ ΖΗΣΕΙ. ΤΟ ΑΔΟΣΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ, ΟΜΩΣ, ΞΕΧΑΣΤΗΚΕ ΣΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ, ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΤΑΥΤΙΣΤΗΚΕ ΜΕ ΑΥΤΗΝ ΤΗ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΕΦΕΥΡΕΣΗ ΠΟΥ ΔΙΕΔΑΣΕ ΤΗ ΓΝΩΣΗ ΣΕ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ...

ΤΕΛΟΣ

Γουτεμβέργιος

1. Σας άρεσε η εικονογραφημένη ιστορία; Μπορείτε να φτιάξετε μια ιστοριούλα, με τη βοήθεια των εικόνων και του βιογραφικού του Γουτεμβέργιου, για την πορεία ανακάλυψης της τυπογραφίας; Βοηθηθείτε από το παρακάτω σχεδιάγραμμα:

- Σε ποια υλικά έγραφαν οι άνθρωποι παλιά και πώς γράφονταν τα πρώτα βιβλία;
- Ποιοι ξεκίνησαν πρώτοι να «τυπογραφούν» και με ποιο μέσο;
- Ποια ήταν τα βασικά εργαλεία του πρώτου τυπογραφείου και τι προβλήματα αντιμετώπιζαν;
- Δώστε ένα δικό σας τέλος αναφέροντας πώς είναι τυπωμένα τα βιβλία στην εποχή μας. Μπορείτε να βρείτε επιπλέον πληροφορίες από τις εγκυκλοπαίδειες.

2. Διαβάστε το βιογραφικό σημείωμα του Γουτεμβέργιου. Βρείτε στον χάρτη τα μέρη που υπάρχουν στο κείμενο.

3. Υποθέστε πως ο δικαστής δε δέχεται το χρηματικό ποσό του Φουστ και αθώνει τον Γουτεμβέργιο. Γράψτε την ανακοίνωση του δικαστή, τονίζοντας τα πλεονεκτήματα της εφεύρεσης του (πόσο τους εξυπηρετεί, σε τι τους διευκολύνει κτλ.).

4. Πώς σας φάνηκε η συμπεριφορά του Φουστ; Πείτε τη γνώμη σας.

5. Δοκιμάστε να παίξετε στην τάξη σας σκηνές από τη ζωή του Γουτεμβέργιου. Παίξτε για παράδειγμα τη σκηνή της δίκης του. Παρουσιάστε την απολογία του Γουτεμβέργιου και την αθωωτική απόφαση του δικαστή που γράψατε στην παραπάνω άσκηση. Καλή διασκέδαση!

